

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ СТАНОМ НА 01.06.2015

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	15
Видатки зведеного бюджету	18
Видатки державного бюджету	20
Видатки місцевих бюджетів	30

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – травень 2015 року склало 249,8 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 58,4 млрд грн, або на 30,5 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 204,9 млрд грн, що на 55,1 млрд грн, або на 36,8 %, більше аналогічного показника попереднього року. Річний план виконано на 40,7 %. За останні 10 років частка надходжень за січень – травень в загальних річних доходах становила 38,2 %. Це свідчить про позитивні тенденції з виконанням бюджету, які дають підстави про перегляд річного плану в частині доходів у бік збільшення.

Основним чинником збільшення бюджетних надходжень стало зростання податкової складової (+43,0 %), зокрема в частині податку на додану вартість, обсяг надходжень якого зріс на 19,4 млрд грн, або на 37,1 % порівняно з аналогічним періодом попереднього року. При цьому у вказаному періоді збільшилися й обсяги відшкодування податку з бюджету на 18,8 % до 21,4 млрд грн. Ще одним податком, який помітно зріс порівняно з попереднім роком, став податок на доходи фізичних осіб. Зокрема, обсяг податку, що надійшов до державного бюджету за вказаний період, зріс у 5 разів; пояснення цьому полягає у перерозподілі коштів між державним і місцевими бюджетами, а саме, частковим зарахуванням надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету у розмірі 25 % податку – на відповідній території України та у розмірі 60 % – на території міста Києва. Раніше ці кошти надходили до місцевих бюджетів.

Серед інших податкових джерел, які продемонстрували зростання, слід зазначити платежі за користування надрами, які збільшилися на 3,9 млрд грн, або на 63,1 %, акцизний збір із вироблених в Україні товарів – на 4,0 млрд грн, або на 39,5 % акцизний збір із ввезених в Україну товарів – на 3,4 млрд грн, або на 64,4 %, ввізне мито – на 8,1 млрд грн, або майже вдвічі. Від'ємну динаміку продемонстрував податок на прибуток підприємств, обсяг надходжень якого скоротився на 2,9 млрд грн, або на 12,8 %.

Прикметною рисою виконання бюджету у травні 2015 року стало перерахування 5 млрд грн Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – травень 2015 року становили 229,7 млрд грн, що на 15,7 %, або на 31,1 млрд грн, більше за відповідний показник 2014 року. За травень 2015 року видатки склалися у сумі 50,9 млрд грн, що на 16,1 %, або на 7,1 млрд грн, більше за відповідний показник 2014 року.

Порівняно з аналогічним показником 2014 року відбулося зростання обсягів видатків зведеного бюджету більш ніж за половиною статей функціональної класифікації видатків.

Найбільше (порівняно з травнем 2014 року – у 3,2 раза) зросли видатки на оборону. Вони досягли 4,8 млрд грн. Збільшилися видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу (17,7 %), охорону здоров'я (6,9 %), освіту (4,0 %), соціальний захист та соціальне забезпечення (3,4 %), охорону навколишнього природного середовища (1,3 %).

Зменшилися видатки на житлово-комунальне господарство (32,6 %), духовний та фізичний розвиток (25,9 %), економічну діяльність (14,6 %), загальнодержавні функції (10,2 %).

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – травень 2015 року виконано у сумі 198,6 млрд грн, що на 22,5 %, або на 36,5 млрд грн більше показника минулого року. За травень 2015 року їх виконано у сумі 45,3 млрд грн, що на 30,0 % більше показника 2014 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з травнем 2014 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції, без урахування видатків на обслуговування державного боргу, зменшилися на 10,6 % та становили 1,4 млрд грн. Видатки на обслуговування державного боргу становили 8,5 млрд грн, вони збільшилися порівняно з відповідним періодом минулого року у 1,8 раза;
- видатки на оборону збільшилися в 3,2 раза та склали 4,8 млрд грн;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 17,8 % та становили 3,6 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність зменшилися на 19,4 % та склали 2,5 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища збільшилися на 24,9 % та склали 268,9 млн грн;
- видатки на житлово-комунальне господарство майже не фінансувались. Вони склали 0,1 млн грн порівняно з 7,6 млн грн у травні минулого року;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 22,1 % та склали 491,7 млн грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зросли в 2,9 раза та склали 808,8 млн грн;
- видатки на освіту зменшилися на 7,1 % та склали 2,3 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення збільшилися на 1,6 %, їх обсяг становив 7,3 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 1,7 млрд грн, що на 25,0 % більше, ніж у відповідному періоді 2014 року.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за травень поточного року склали 687,5 млн грн., ураховуючи надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 672,3 млн грн;

За травень 2015 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 218,8 млн грн.

- У травні поточного року спостерігався **дефіцит** державного бюджету у розмірі 2,6 млрд грн.

У травні 2015 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило 14,6 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнювало 11,3 млрд грн, зовнішнього боргу – 3,3 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **дефіциту державного бюджету** були здійснені в обсязі 21,3 млрд грн. На внутрішньому ринку було залучено 0,2 млн грн. Від зовнішніх джерел надійшло 21,3 млрд грн, у тому числі до спеціального фонду запозичень надійшло 203,3 млн грн на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку.

- Від **приватизації державного майна** за травень 2015 року надійшло до державного бюджету 1,3 млн грн.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – травень 2015 року становив 46,1 млрд грн, що на 10,9 % більше за аналогічний показник 2014 року.

За травень 2015 року ці надходження становили 9,3 млрд грн, що на 0,5 % менше, ніж у попередньому році. Традиційно найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів був податок на доходи фізичних осіб. Його надходження за травень склали 4,1 млрд грн. Плата за землю надійшла у сумі 1,1 млрд грн.

У регіональному розрізі найбільший темп приросту доходів спостерігався в Івано-Франківській області, де він склав 41,8 % щодо відповідного показника 2014 року. Зменшення показників було зафіксовано у трьох регіонах – Луганській, Донецькій областях та м. Київ (–55,6 %, –42,9 % та –35,9 % відповідно).

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – травні 2015 року становили 92,5 млрд грн, що на 4,0 % більше за відповідний показник 2014 року.

У травні 2015 року видатки зменшилися на 1,3 % щодо показника травня минулого року та становили майже 19,0 млрд грн. Найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовувалося на освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення, охорону здоров'я. У травні 2015 року їх обсяги становили, відповідно, 6,3 млрд грн (або 33,4 % усіх видатків місцевих бюджетів), 5,3 млрд грн (або 28,0 %) та 4,1 млрд грн (або 21,6 %).

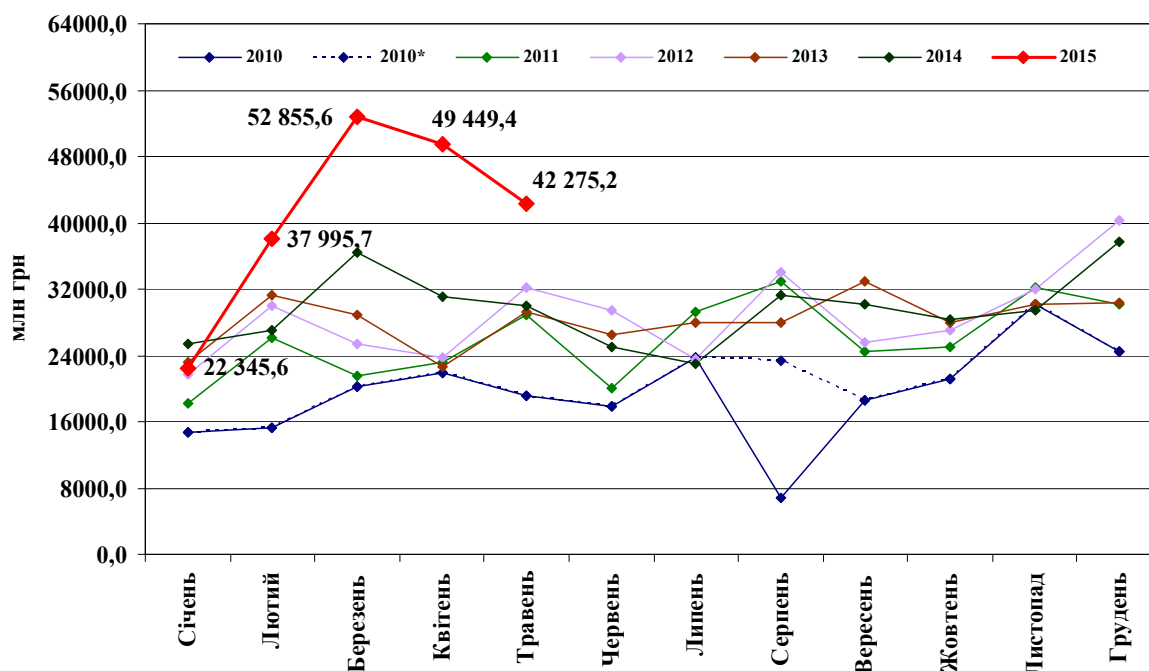
У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Київській області, де обсяг видатків збільшився на 25,6 % щодо відповідного показника 2014 року. Водночас у чотирьох регіонах відбулося зменшення обсягів видатків – у Луганській, Донецькій, Харківській областях та м Київ скорочення склало 64,1 %, 49,1 %, 1,2 % і 22,6 % відповідно.

Показники за 2015 рік не є повністю зіставними з аналогічними показниками відповідного періоду 2014 року, оскільки, починаючи з 01.05.2014 року, відсутня офіційна звітність по АР Крим та м. Севастополь.

Доходи державного бюджету

Графік 1

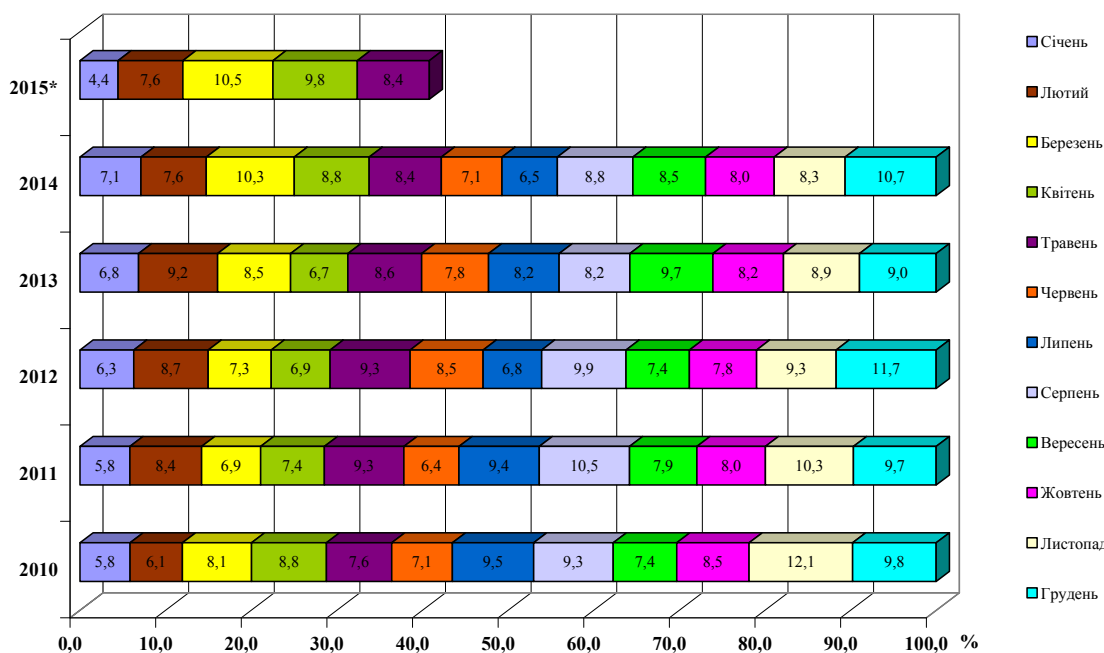
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд грн.

Діаграма 1

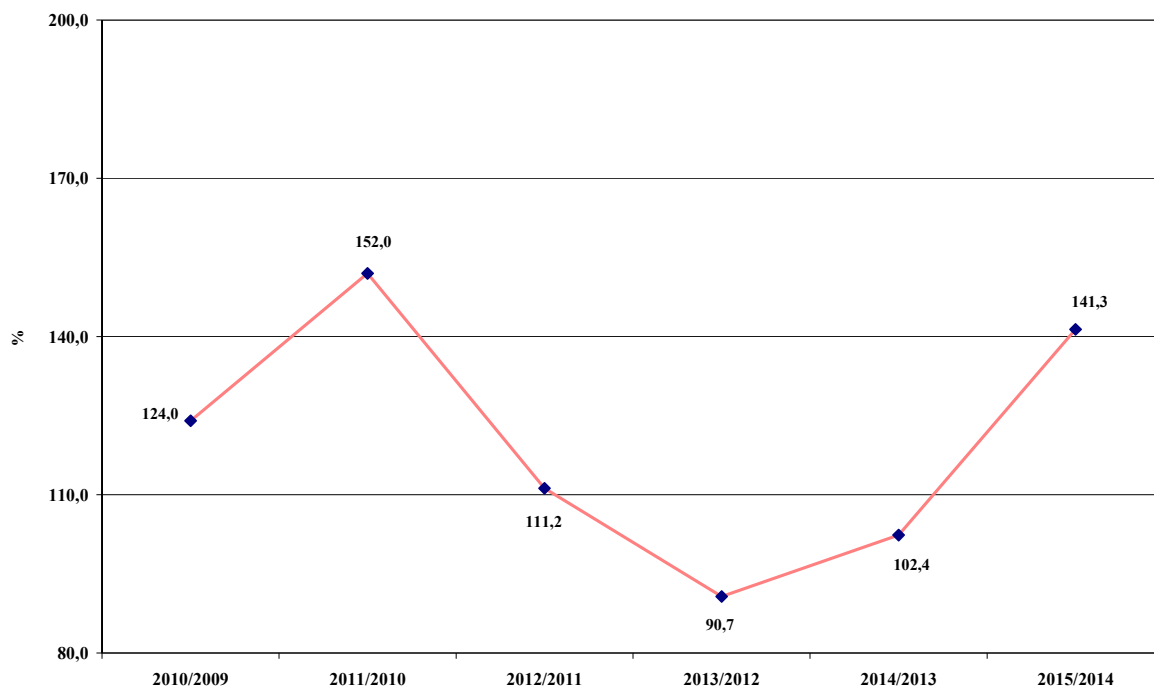
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

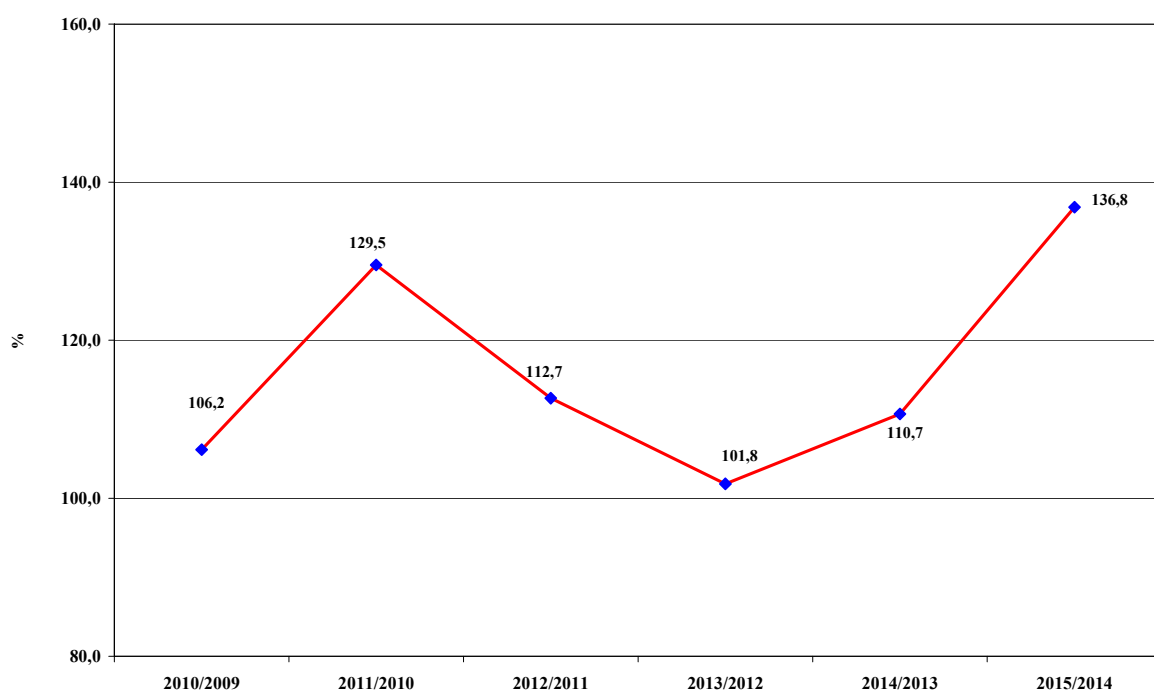
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за травень 2010–2015 років

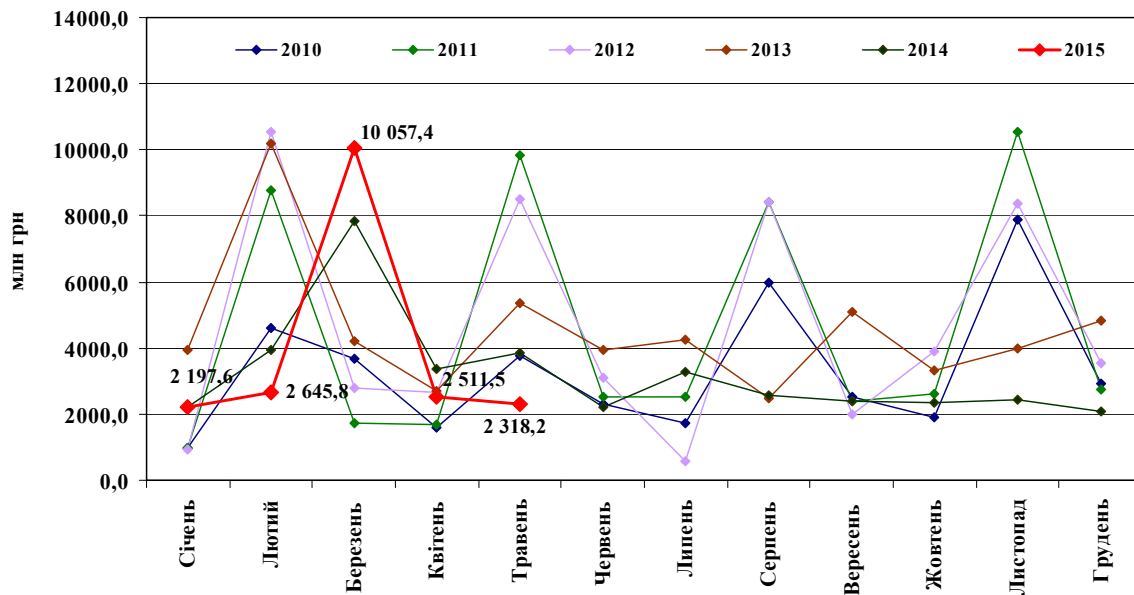
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – травень 2010–2015 років

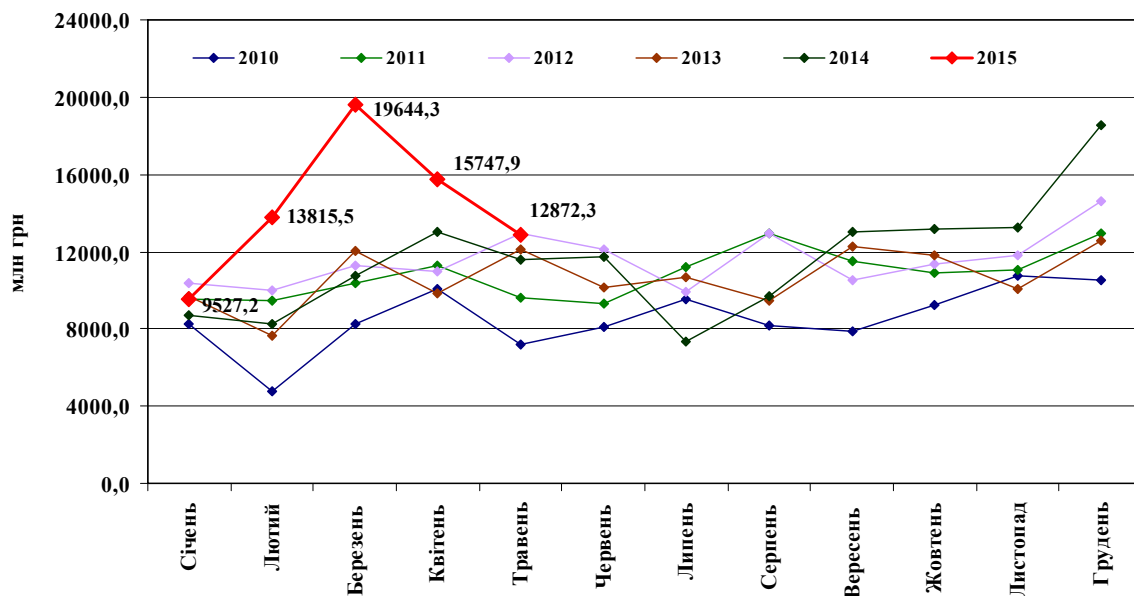
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету у 2010–2015 роках

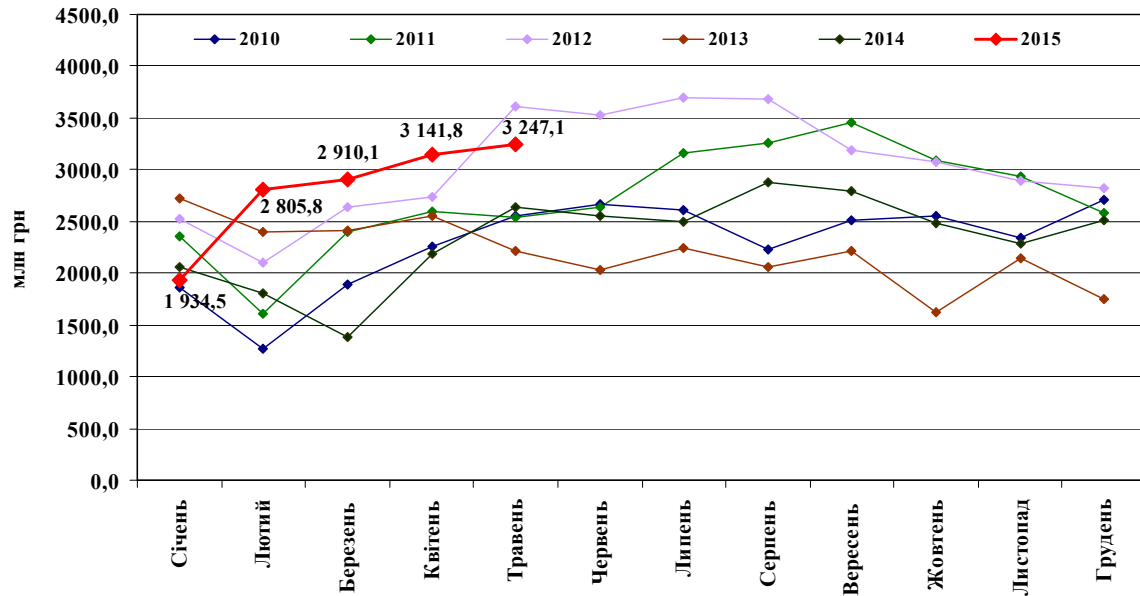
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках

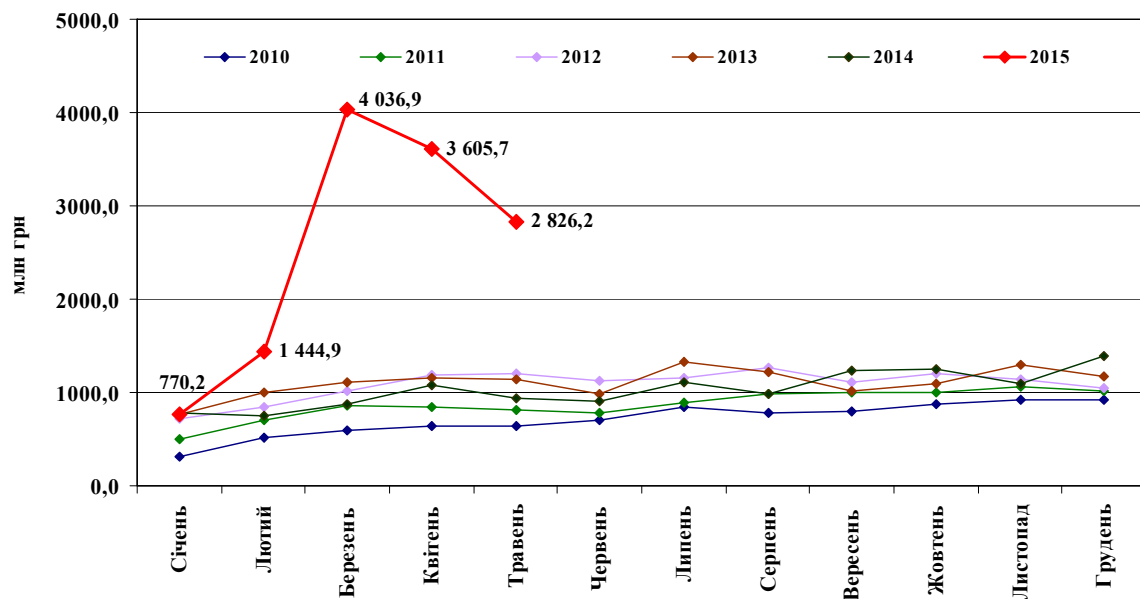
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету у 2010–2015 роках

Графік 7

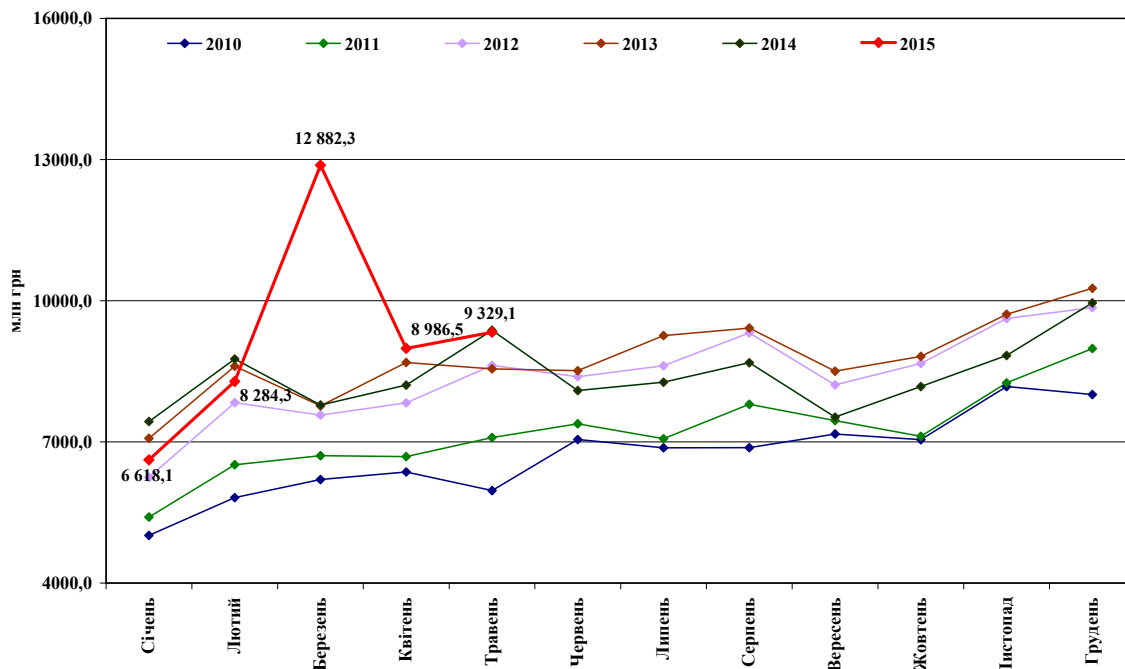
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету у 2010–2015 роках

Доходи місцевих бюджетів

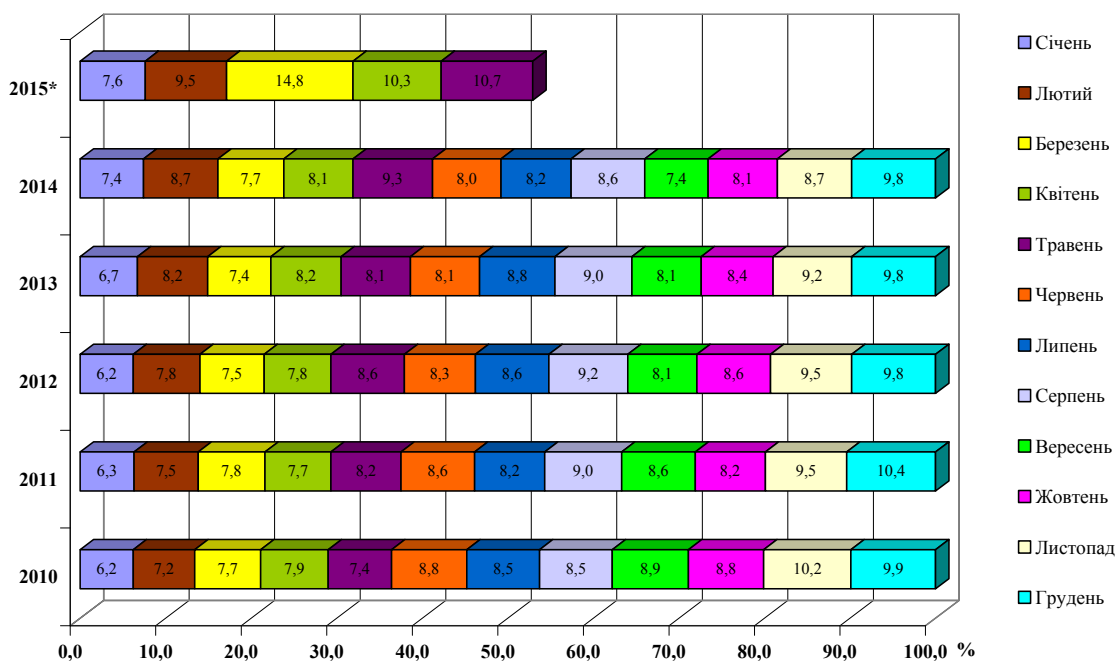
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

Діаграма 2

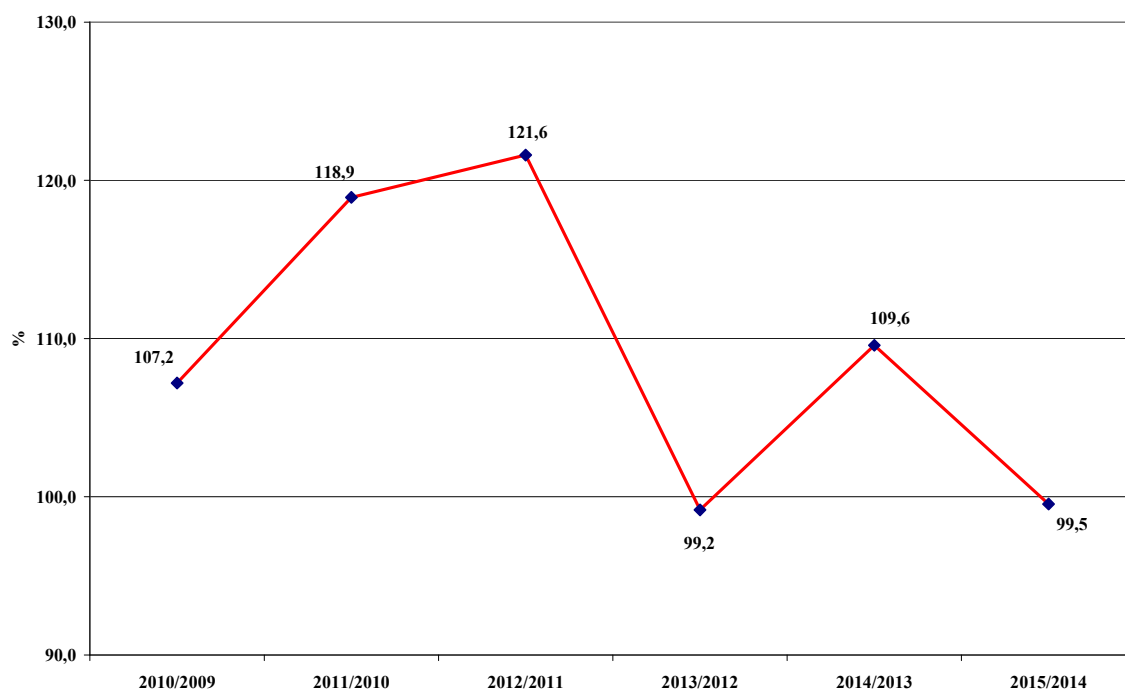
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо показника, передбаченого на рік

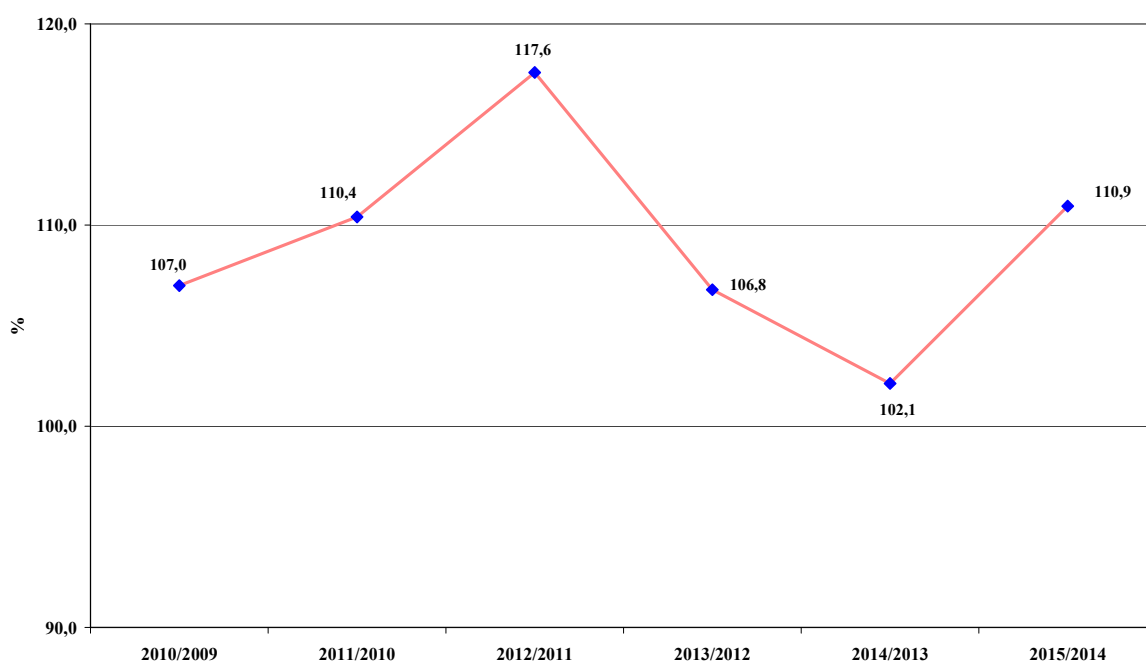
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за травень 2010–2015 років

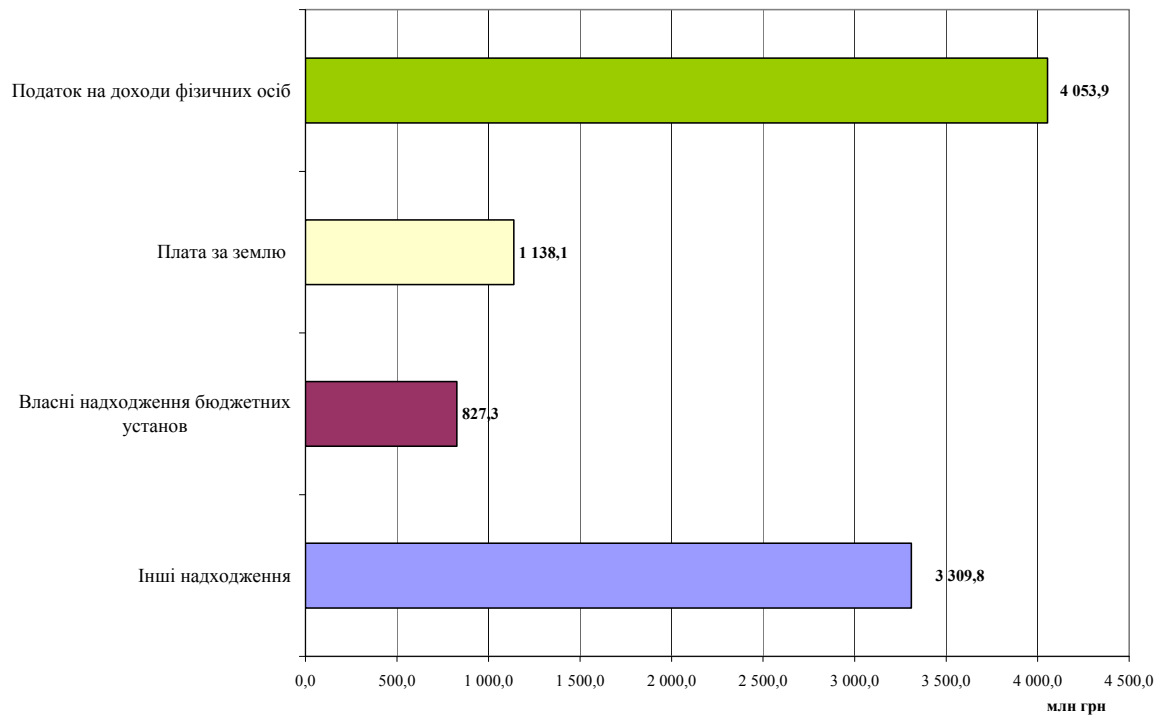
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – травень 2010–2015 років

Діаграма 3

Доходи місцевих бюджетів за травень 2015 року

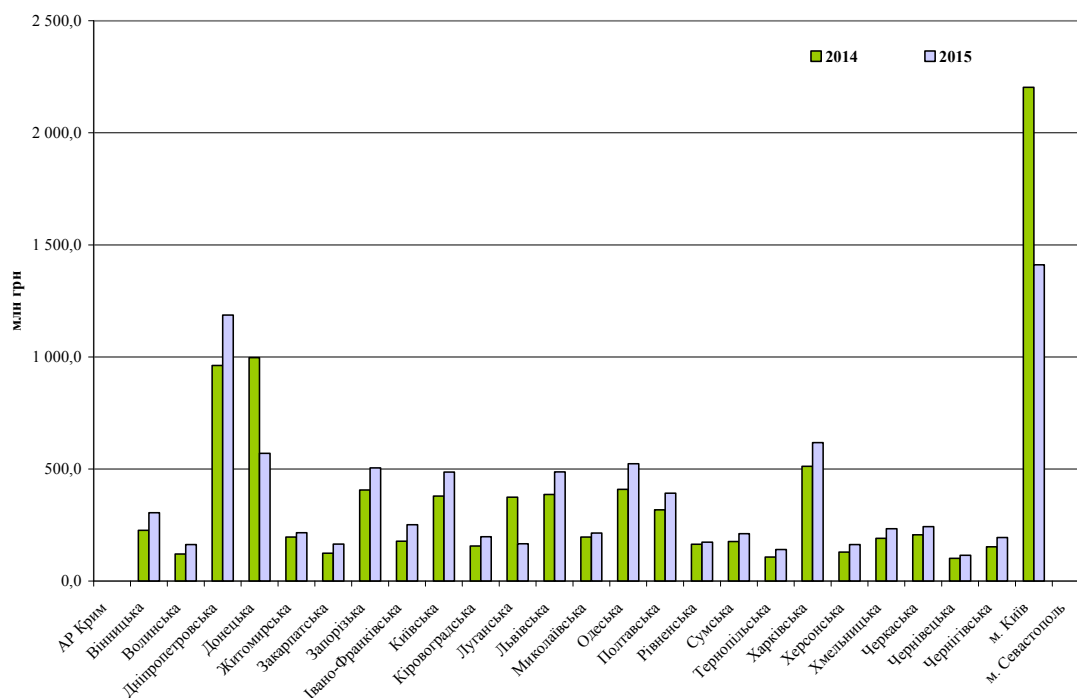
Діаграма 4

Структура доходів місцевих бюджетів за травень 2015 року

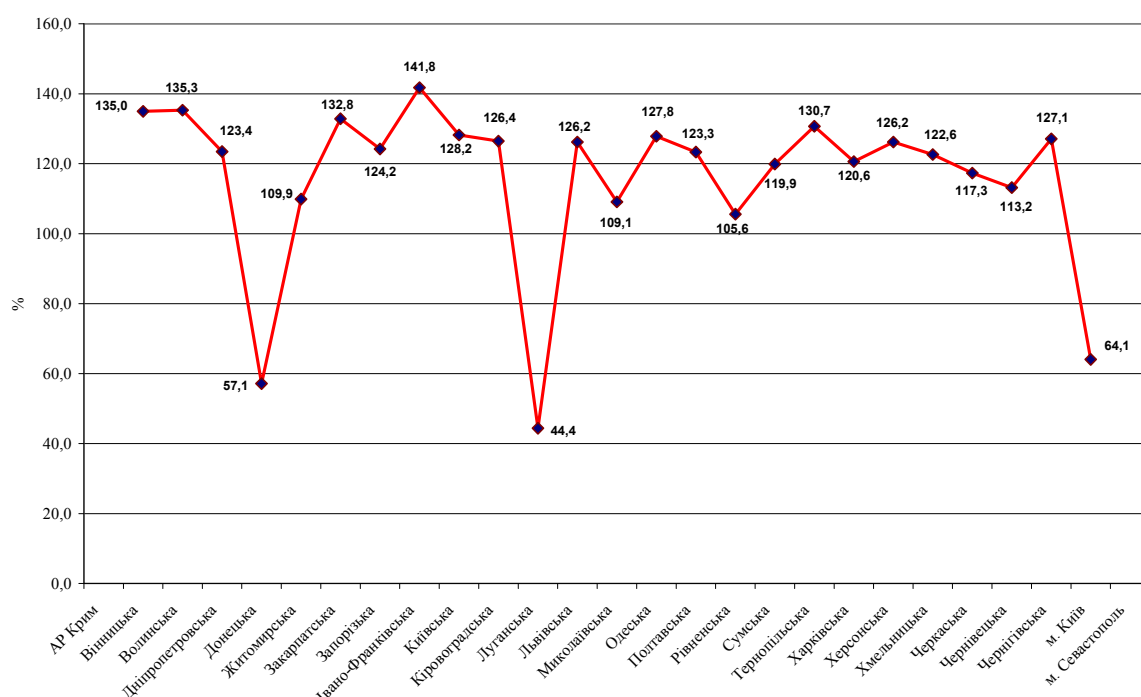
Діаграма 5

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за травень 2014–2015 років

Графік 11

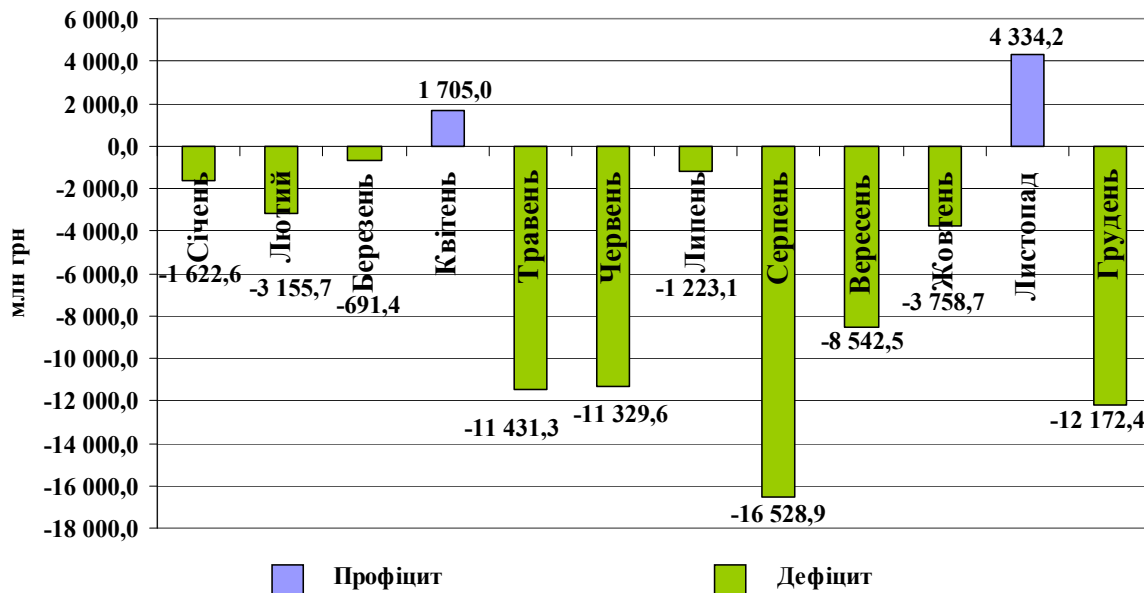
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за травень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

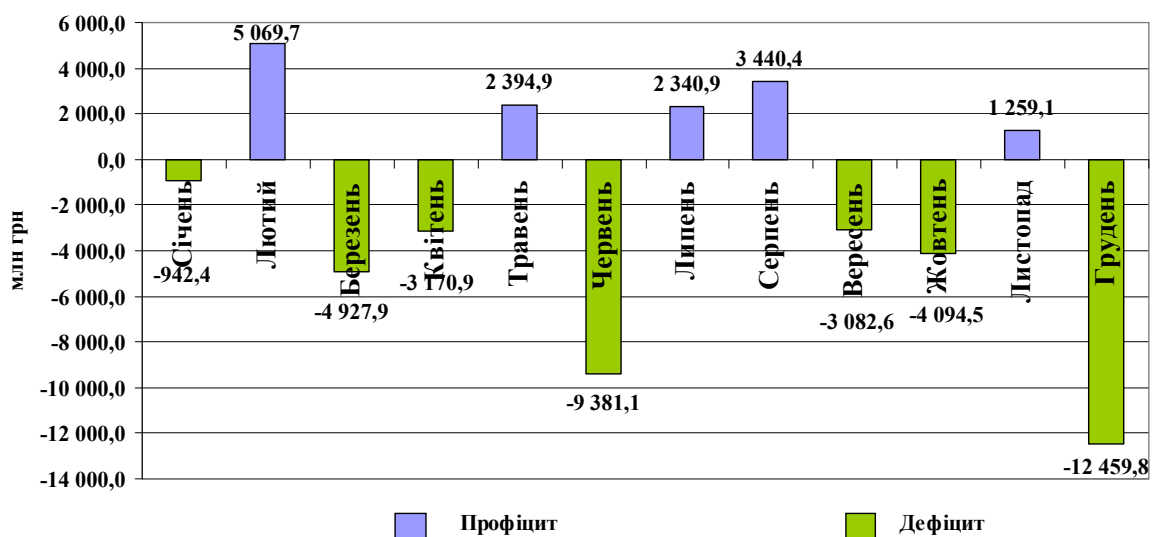
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

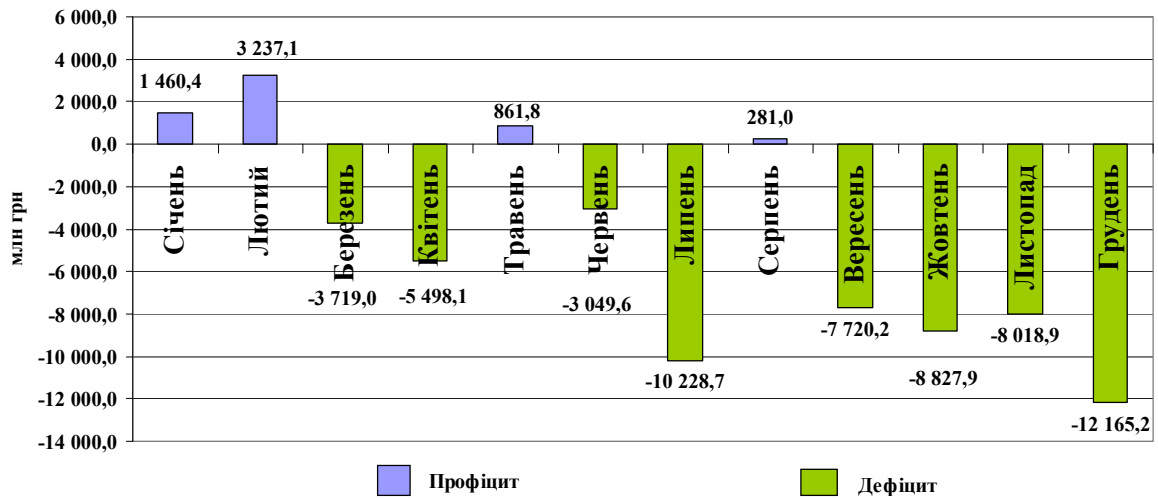
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

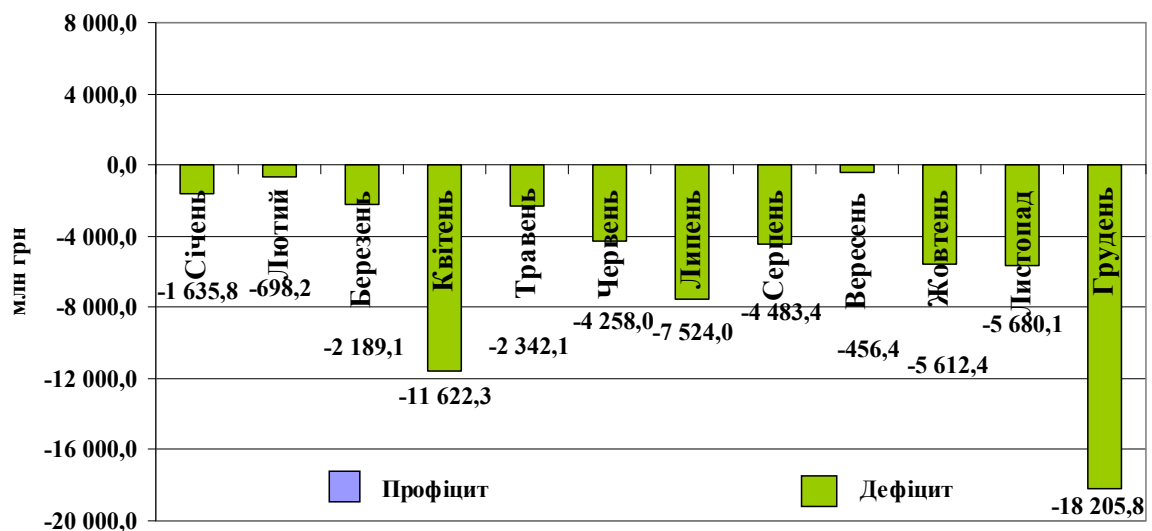
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

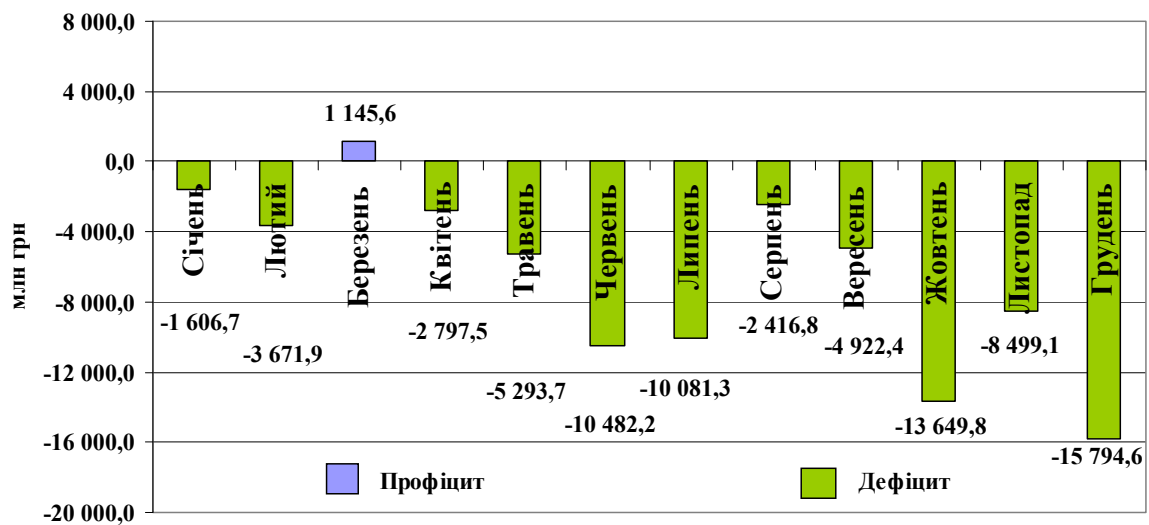
Діаграма 9

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

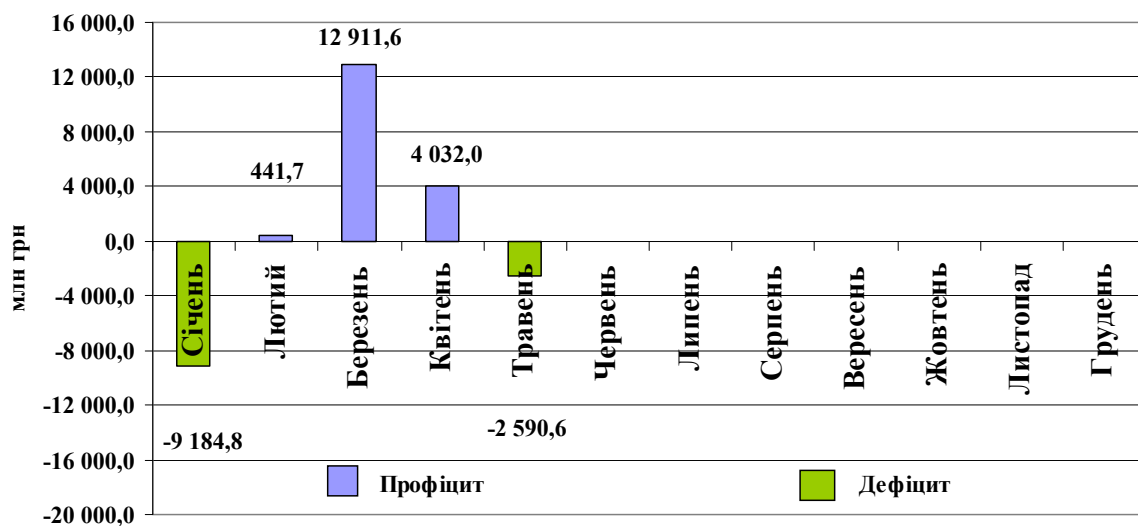
Діаграма 10

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2014 рік

Діаграма 11

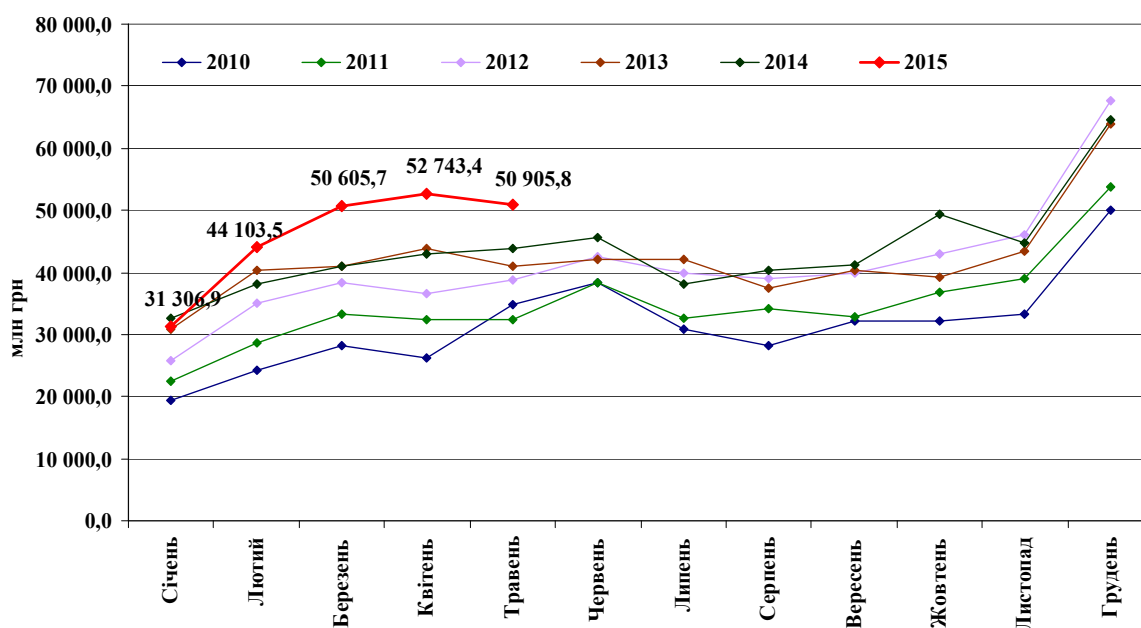
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2015 рік

Видатки зведеного бюджету

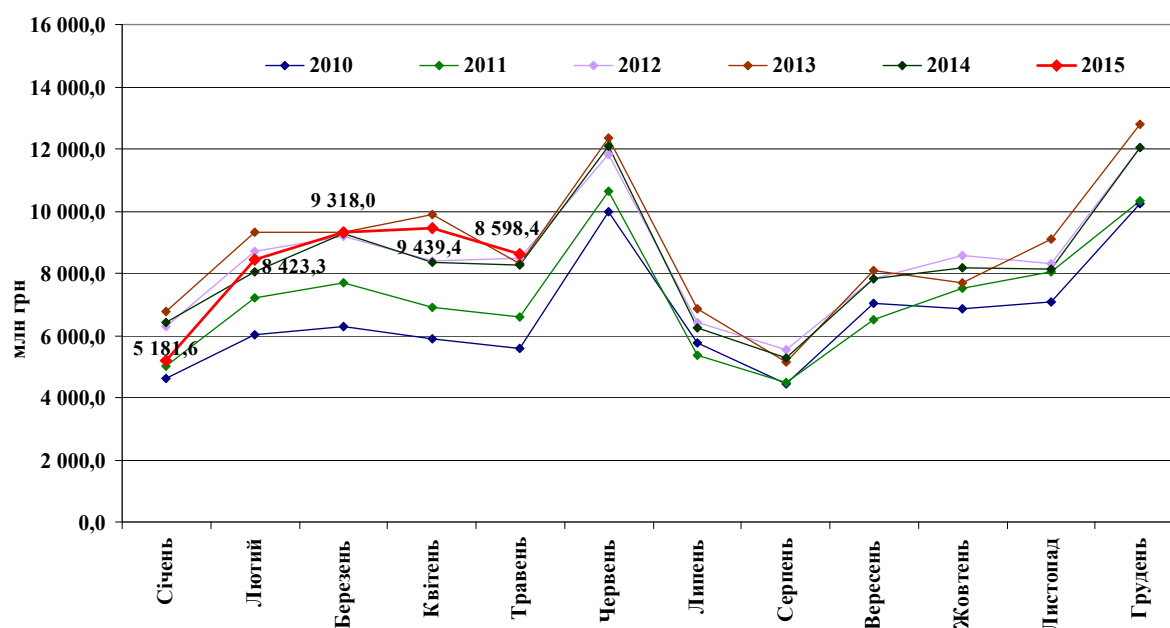
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2010–2015 роки

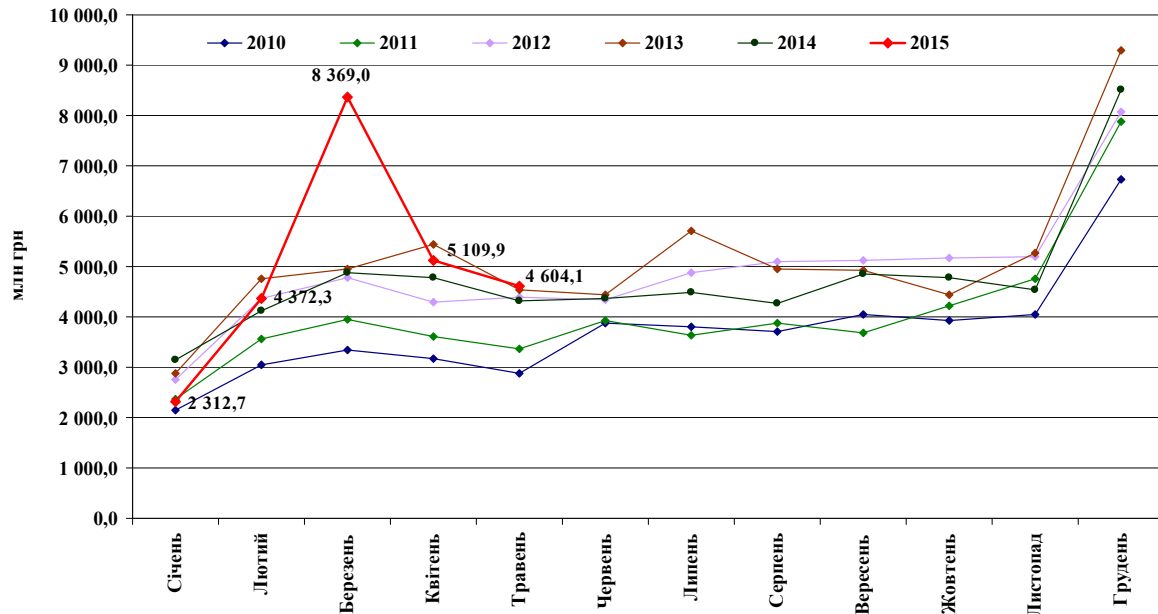
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2010–2015 роки

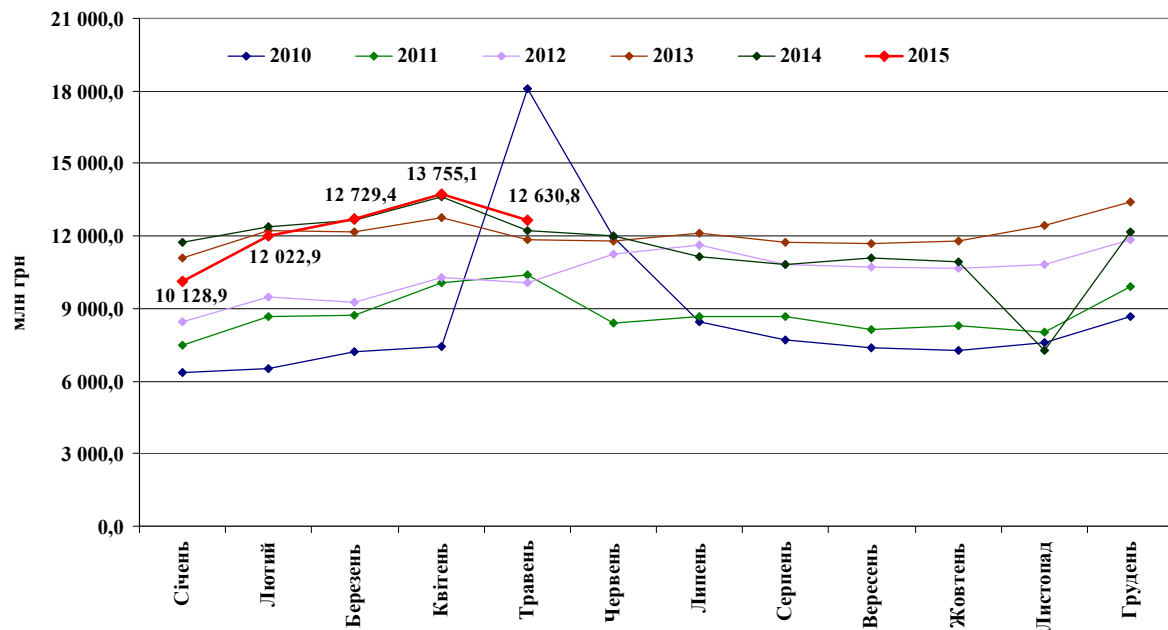
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

Графік 15

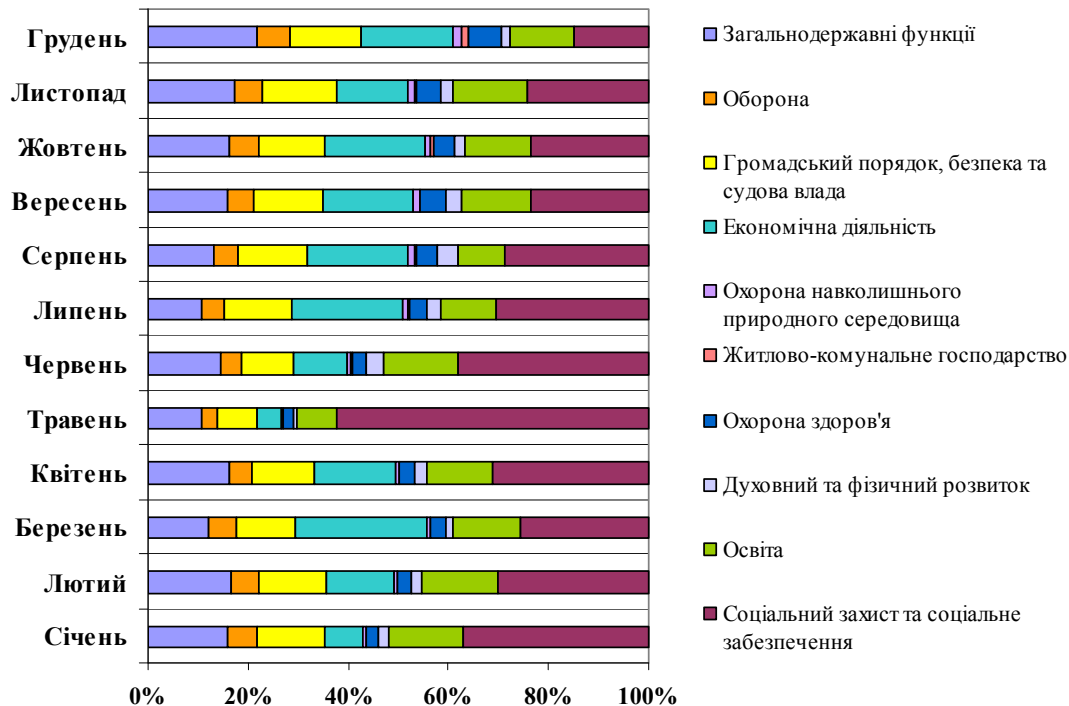
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки державного бюджету

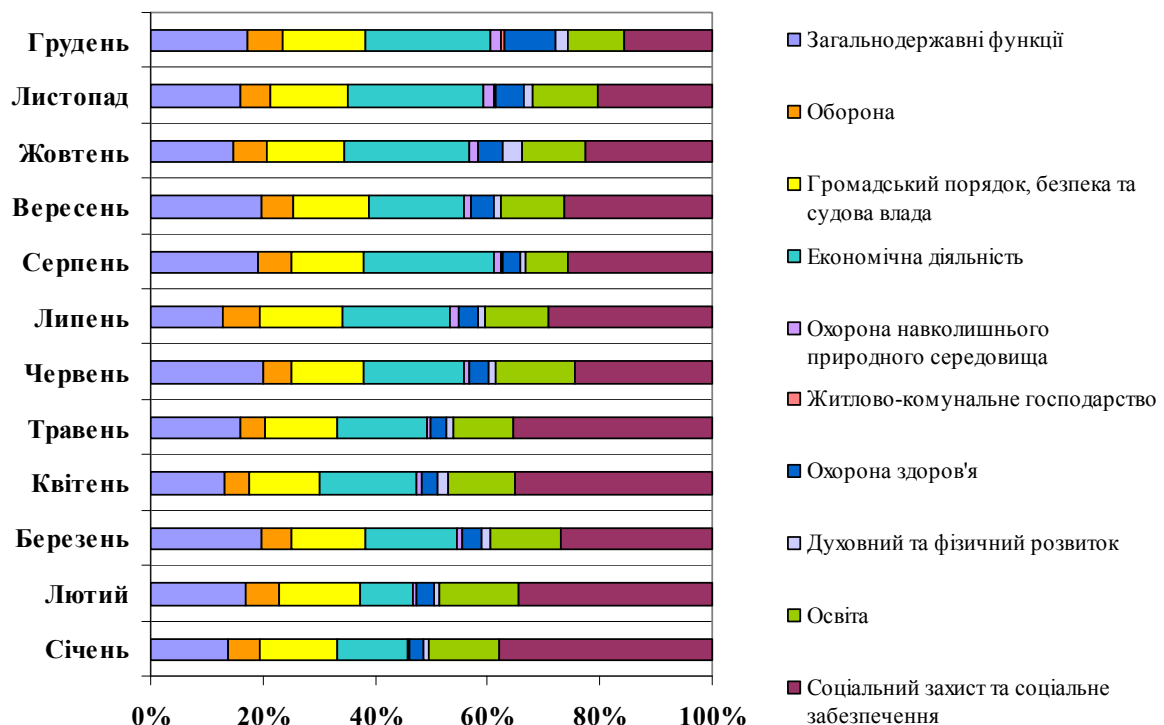
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

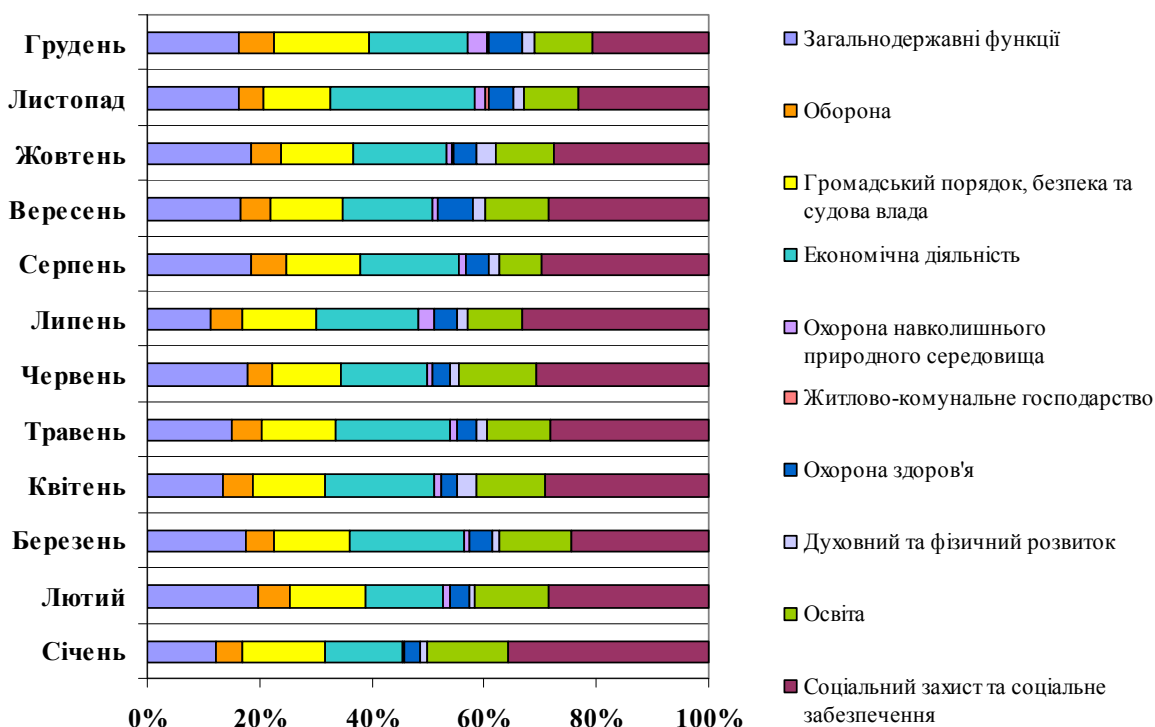
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

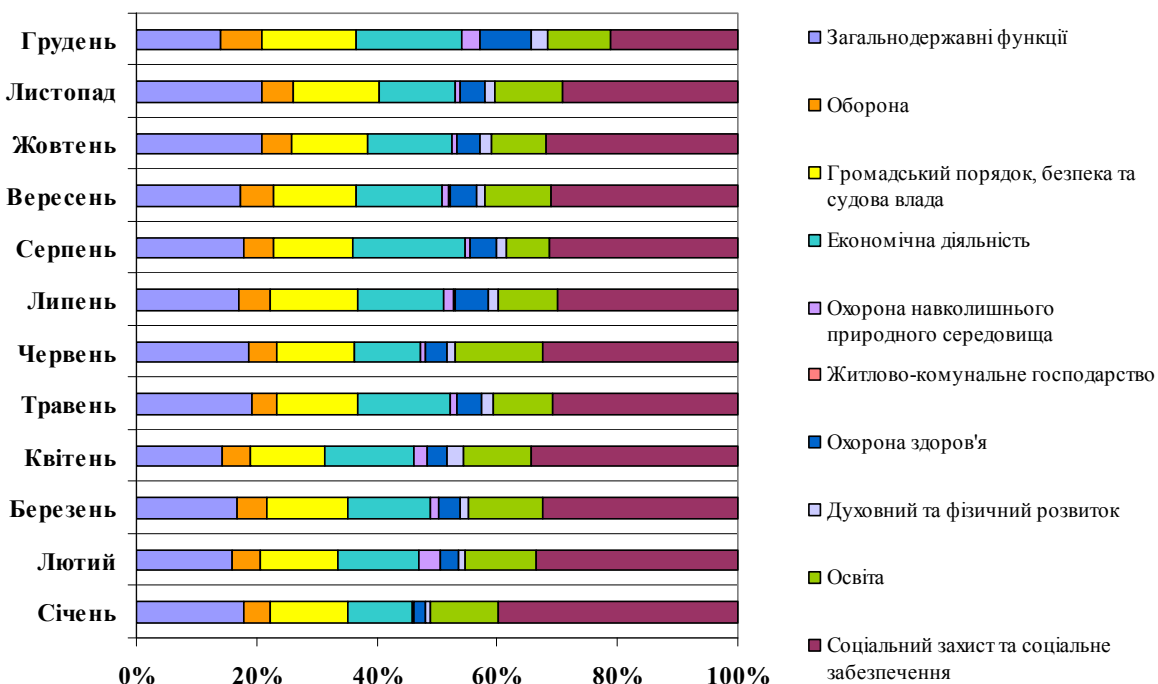
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

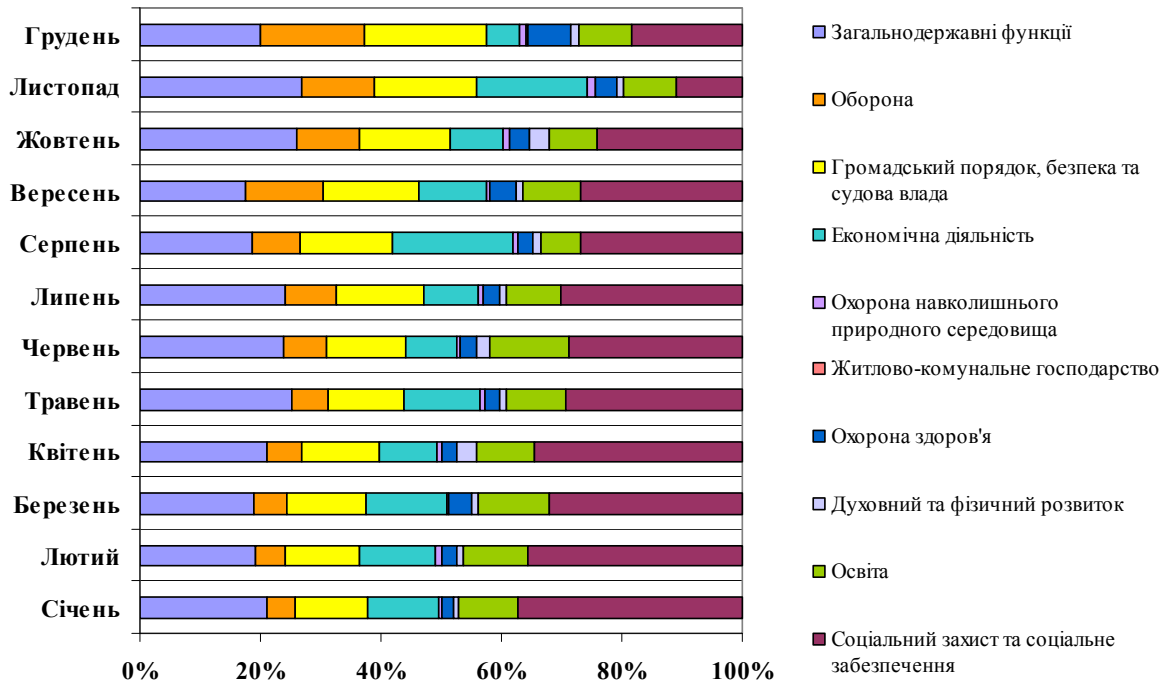
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

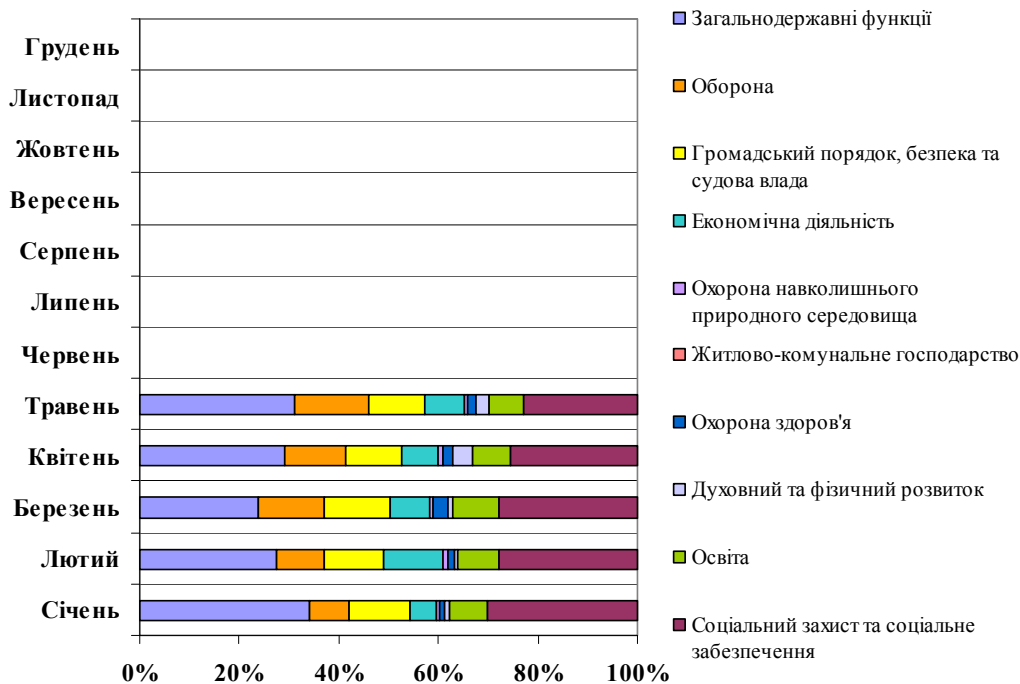
Діаграма 16

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2014 рік

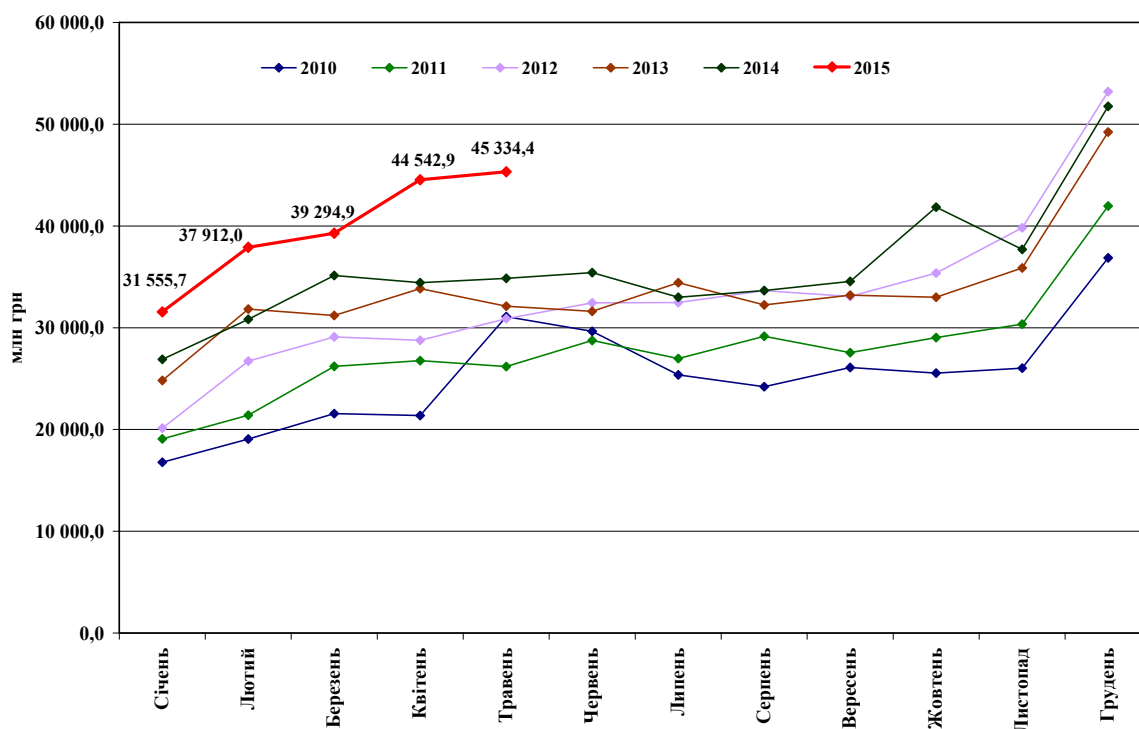
Діаграма 17

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2015 рік

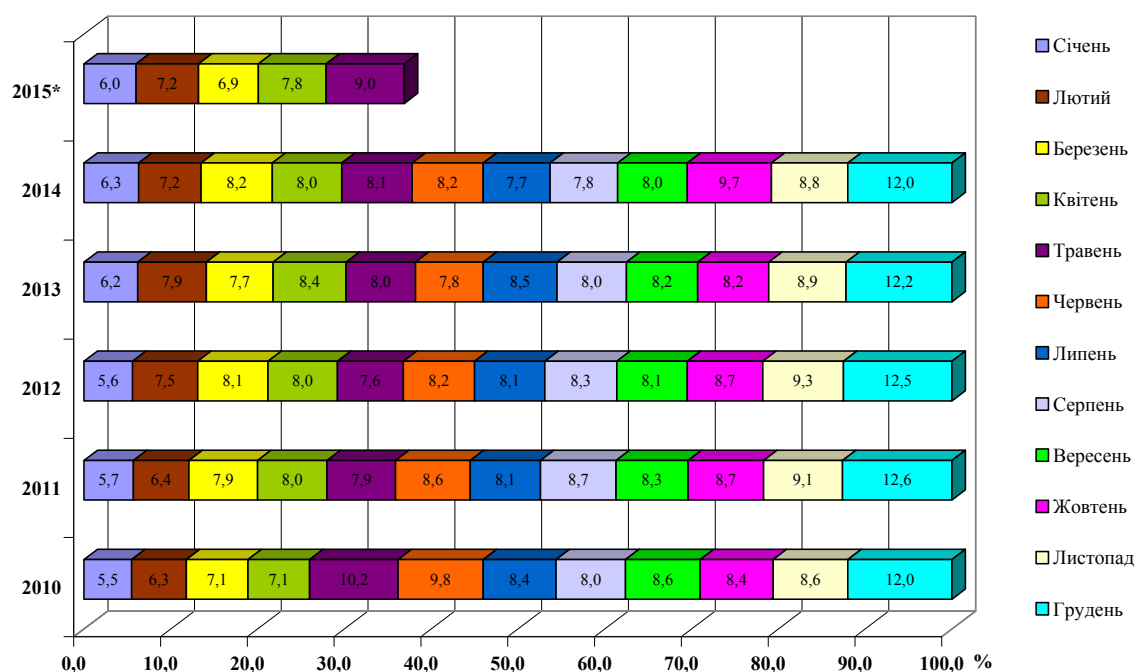
Графік 16

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету за 2010–2015 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 18

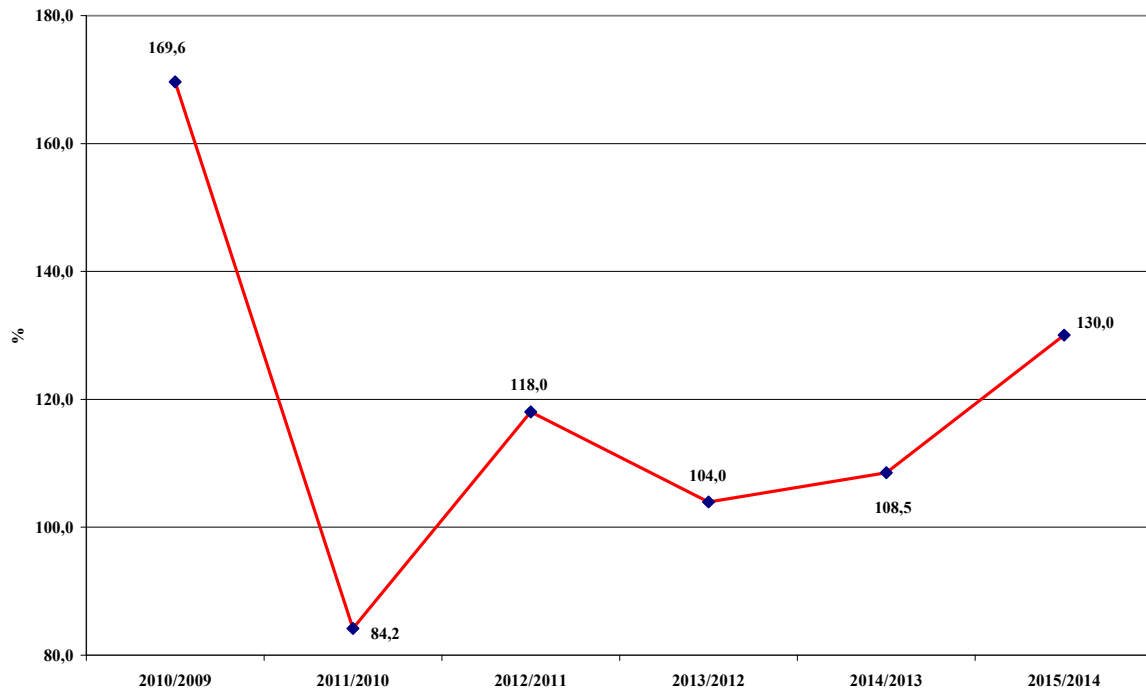
Динаміка часток щомісячних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

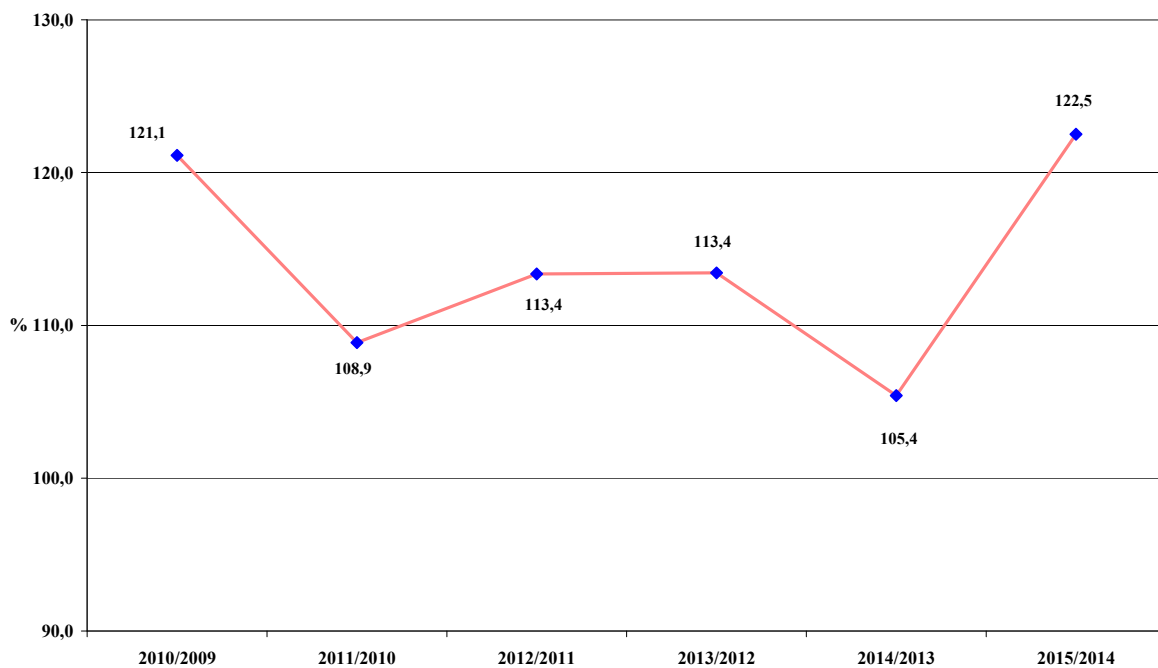
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за травень 2010–2015 років

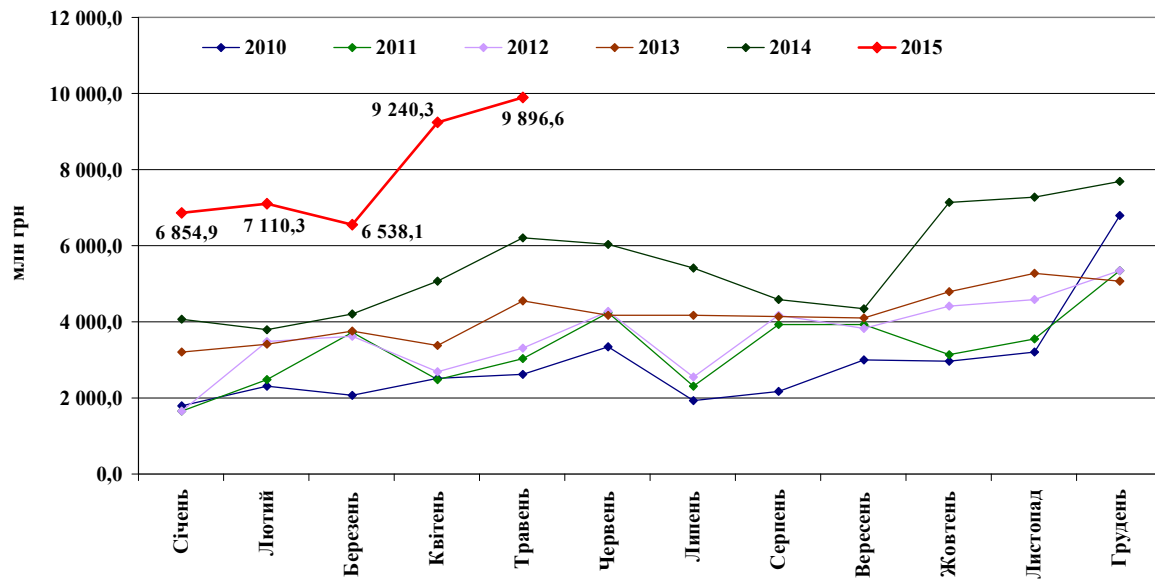
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – травень 2010–2015 років

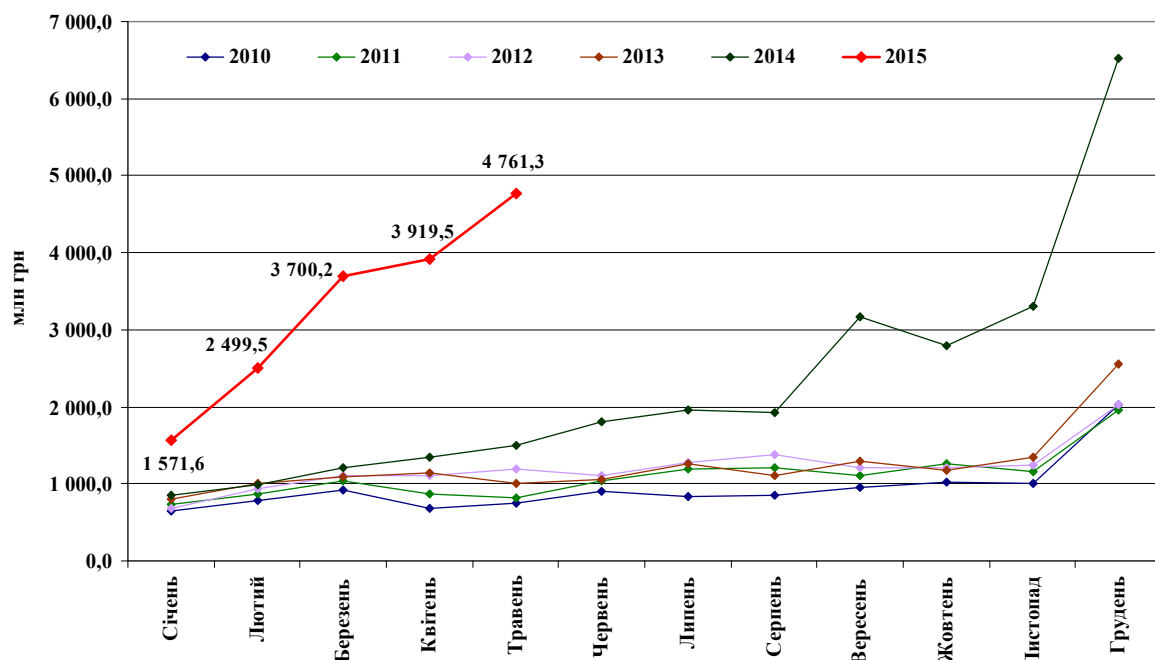
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2010–2015 роки

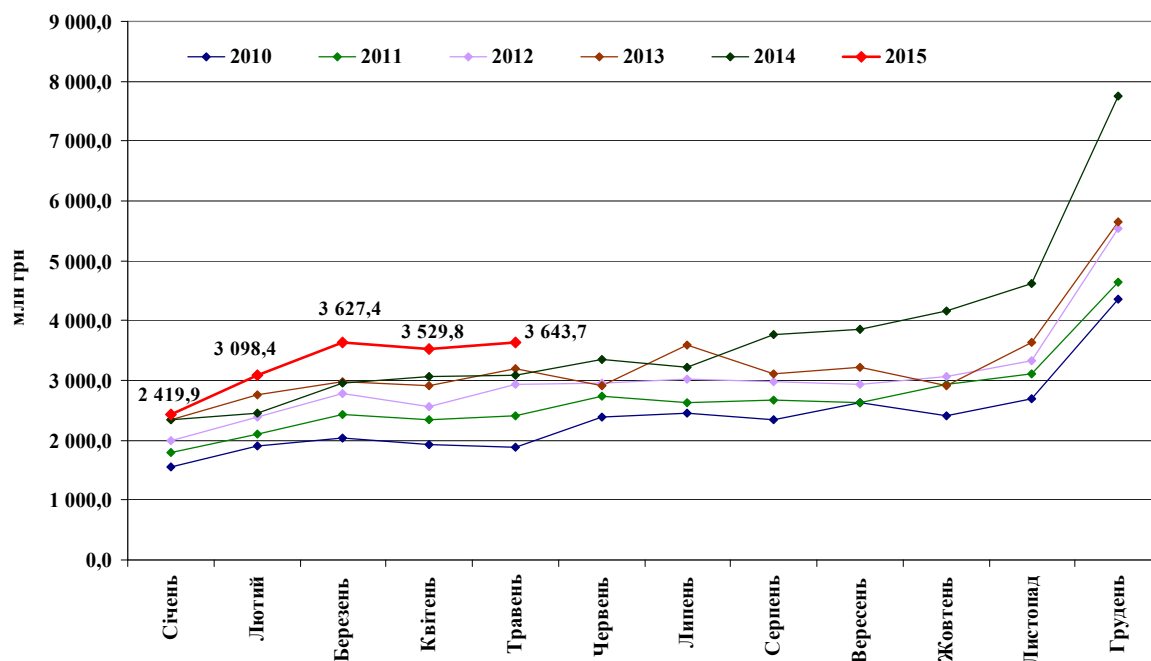
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2010–2015 роки

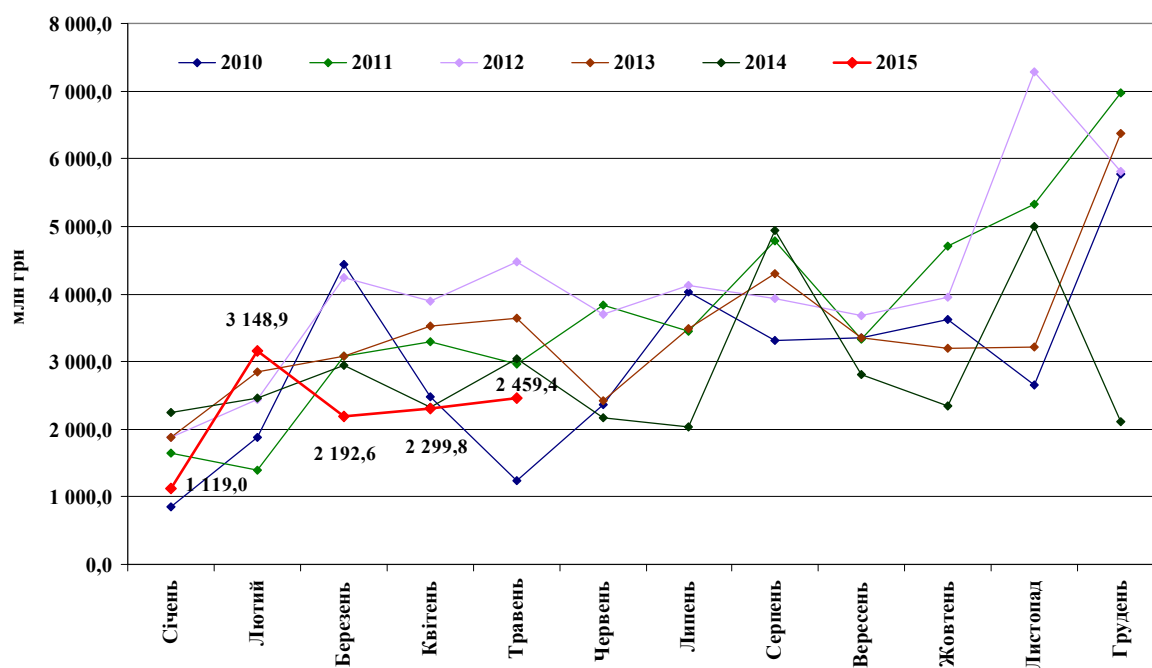
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2010–2015 роки

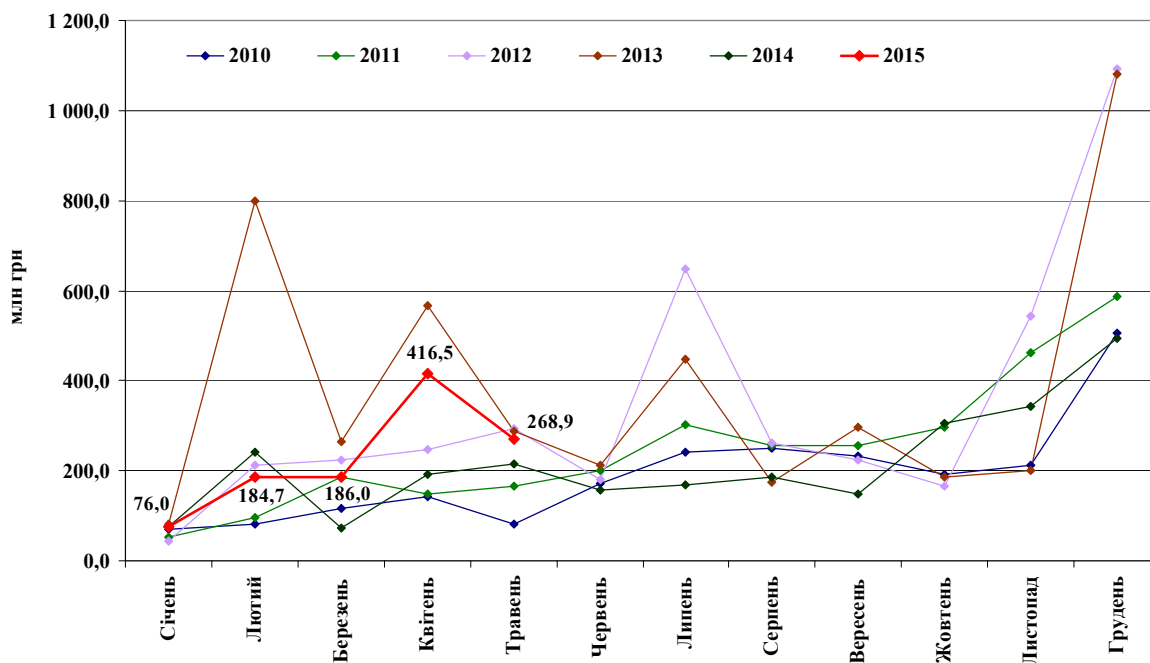
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2010–2015 роки

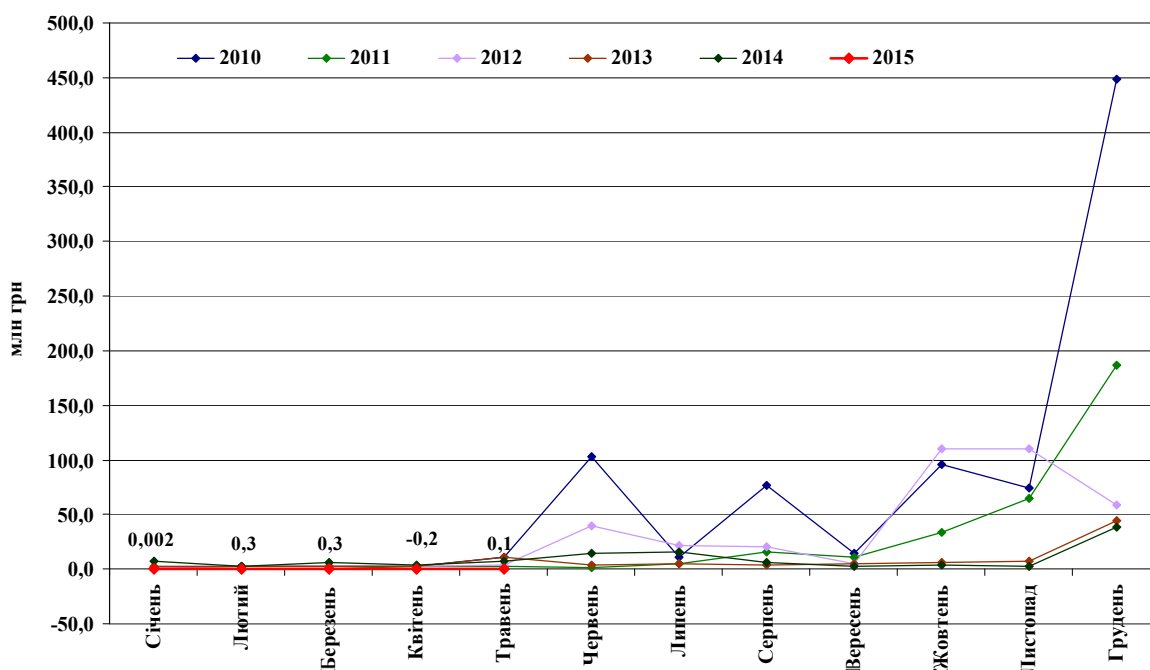
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2010–2015 роки

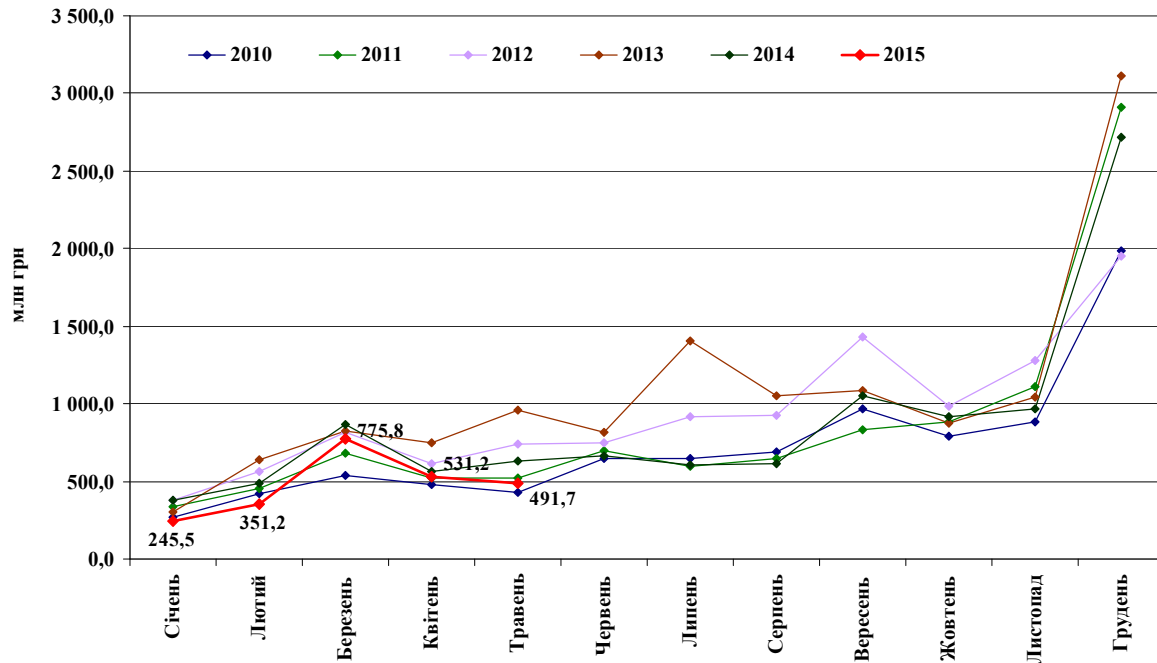
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2010–2015 роки

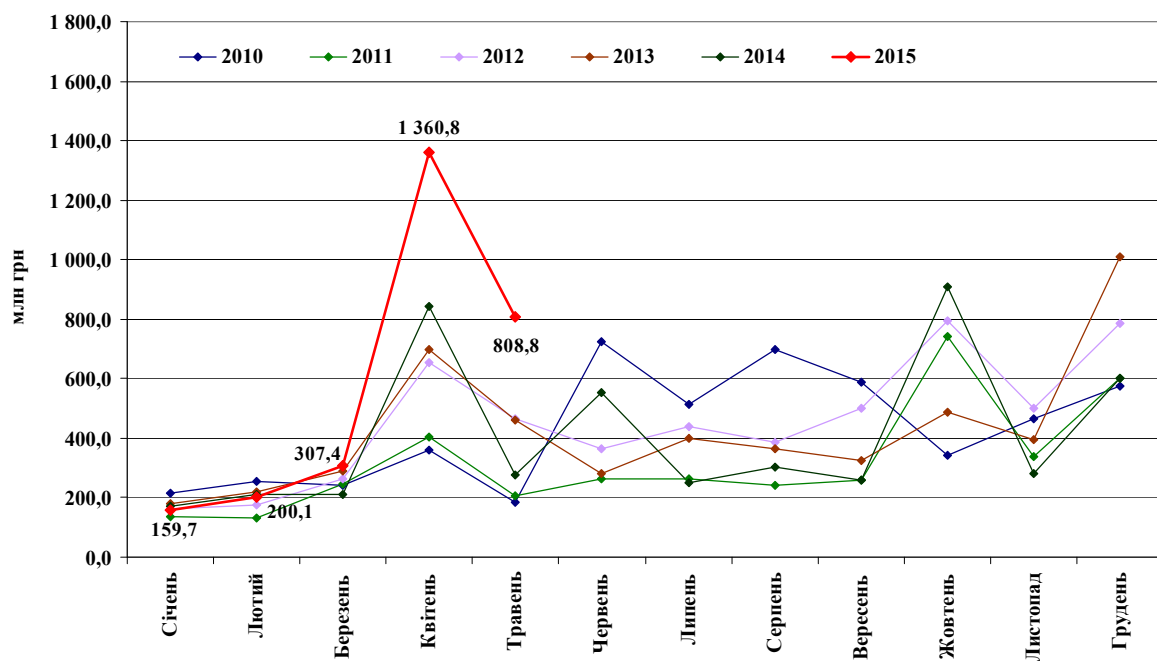
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

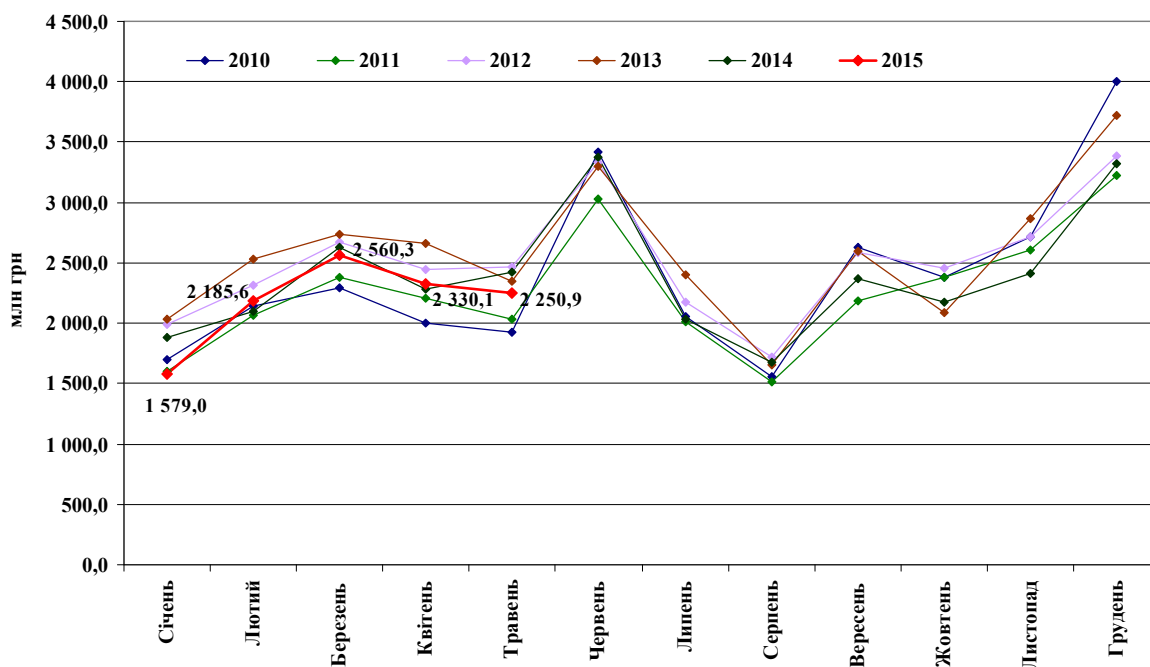
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2010–2015 роки

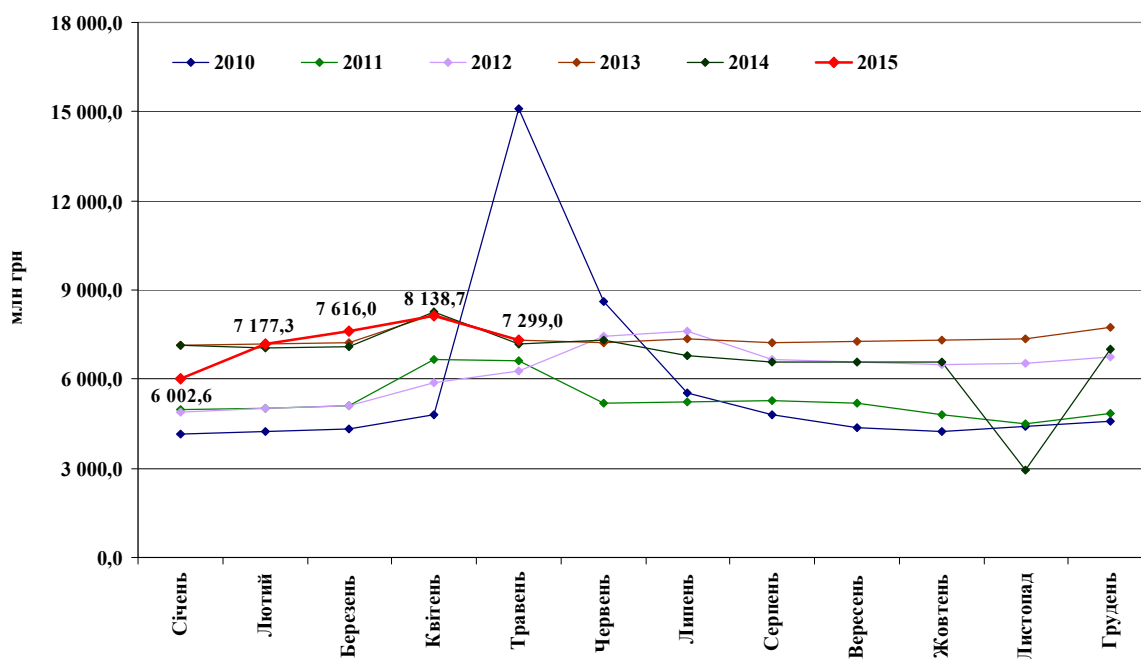
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2010–2015 роки

Графік 28

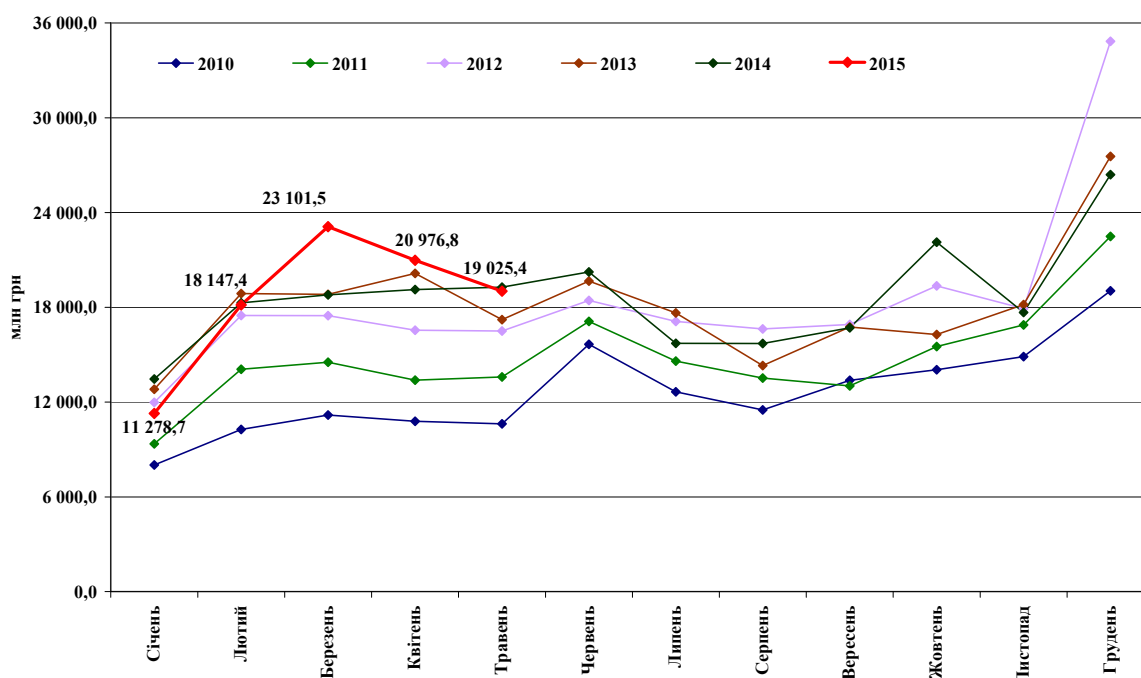
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки місцевих бюджетів

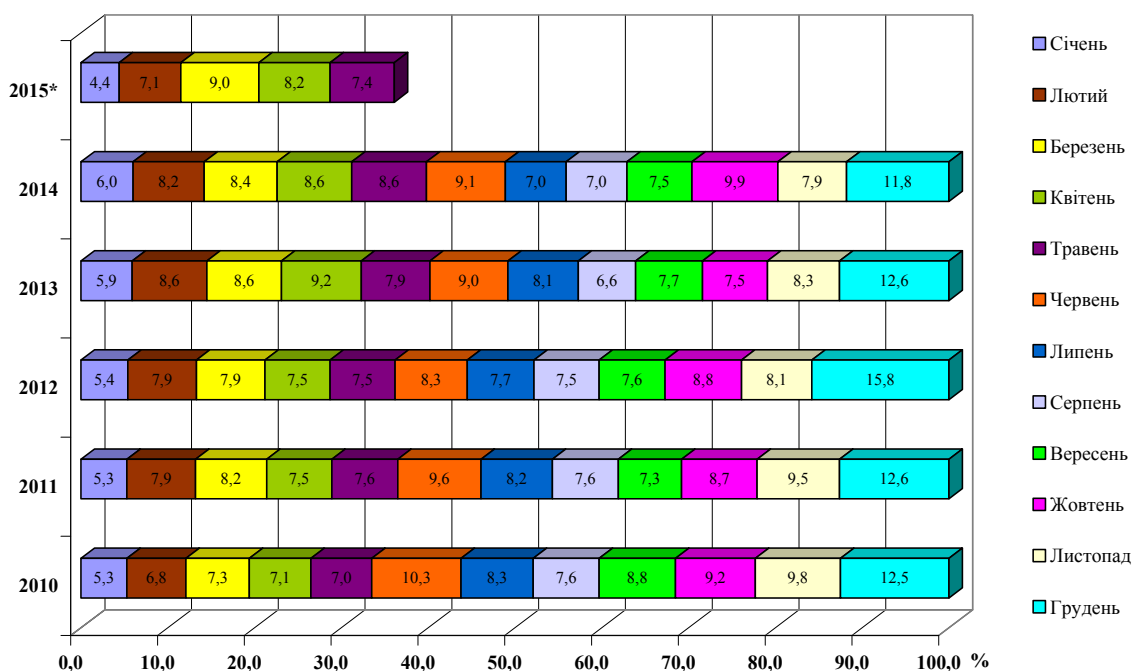
Графік 29

**Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2010–2015 роки**

Діаграма 19

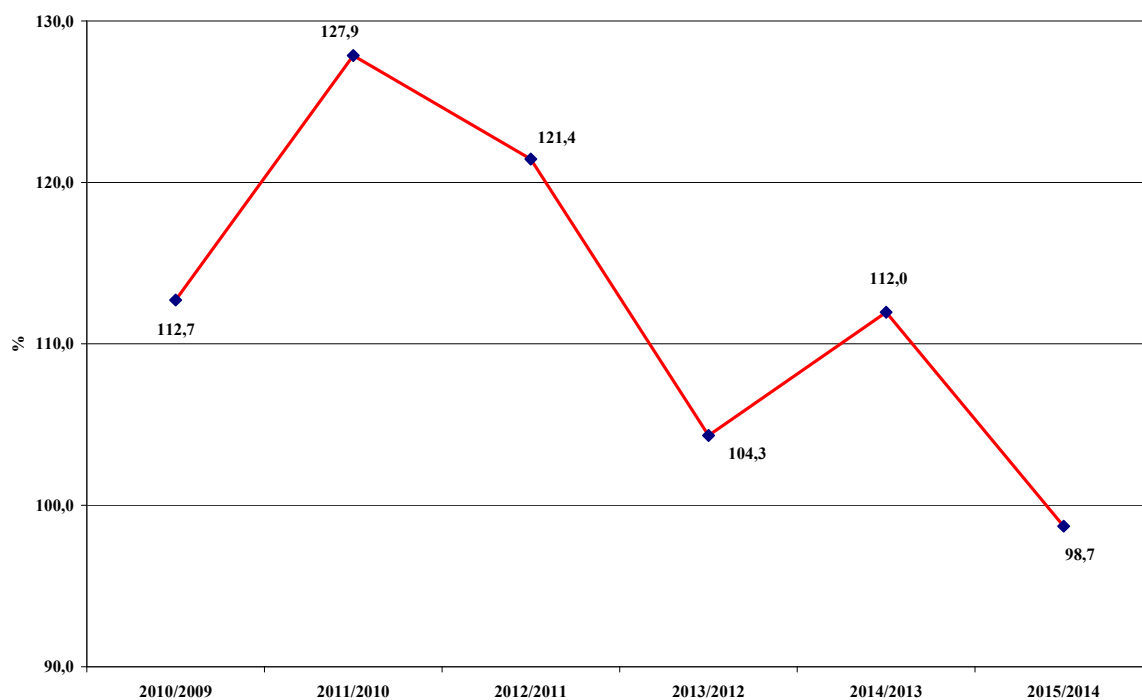
**Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів
у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

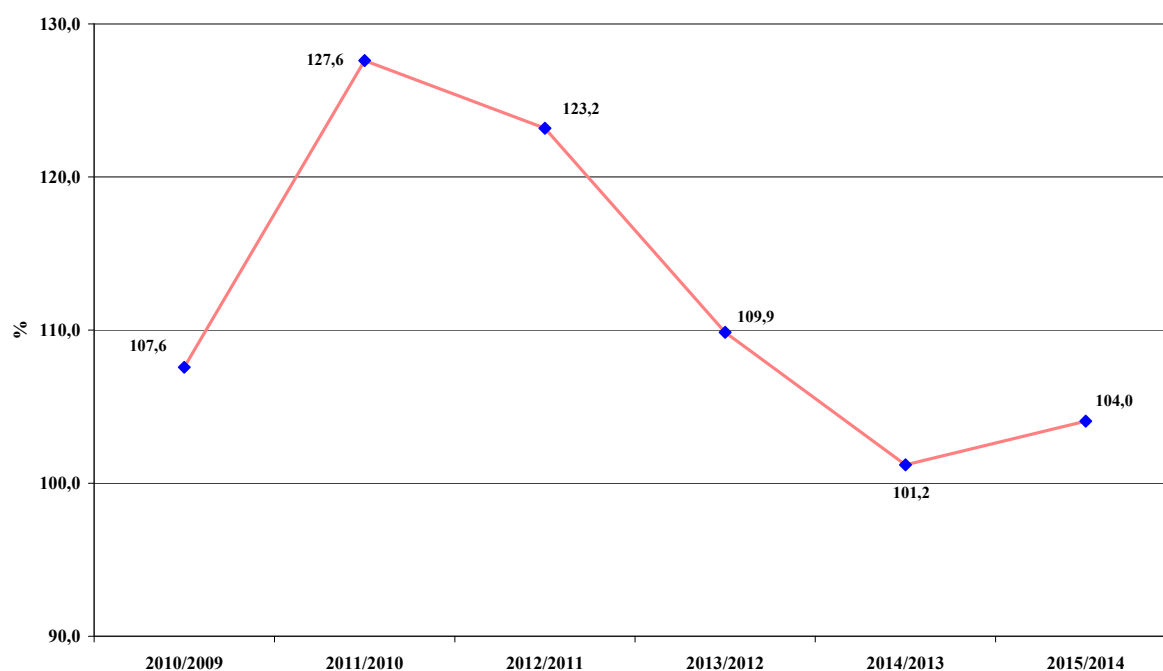
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за травень 2010–2015 років

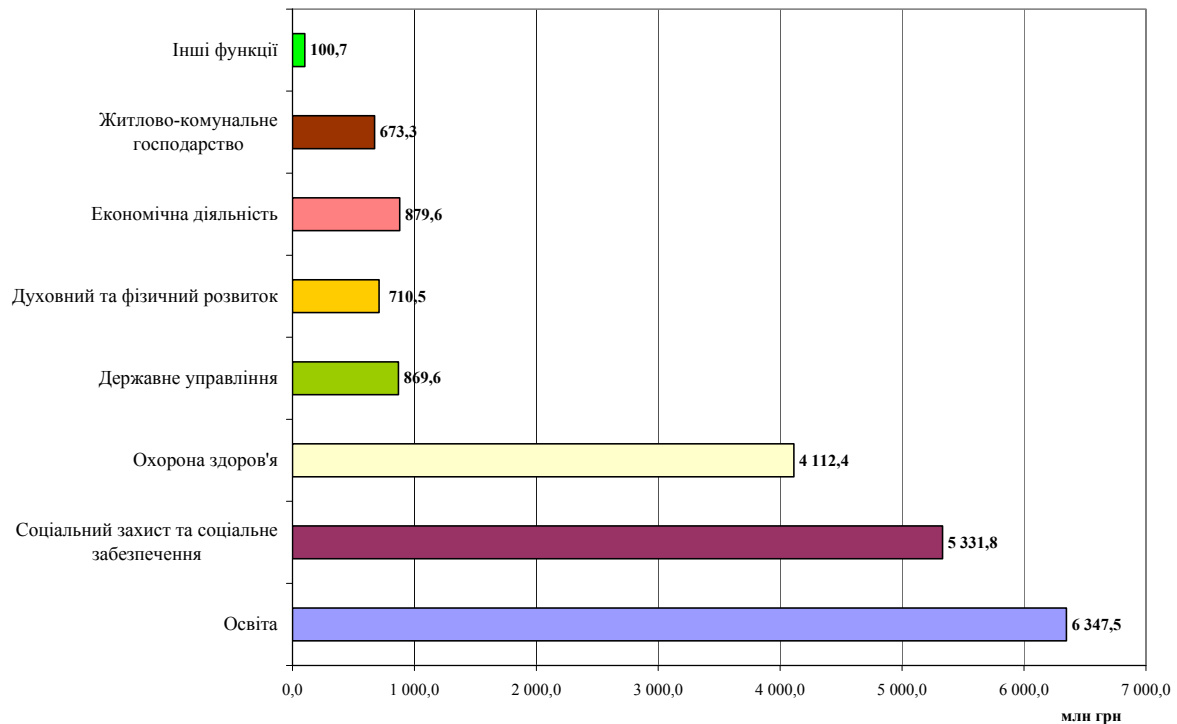
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – травень 2010–2015 років

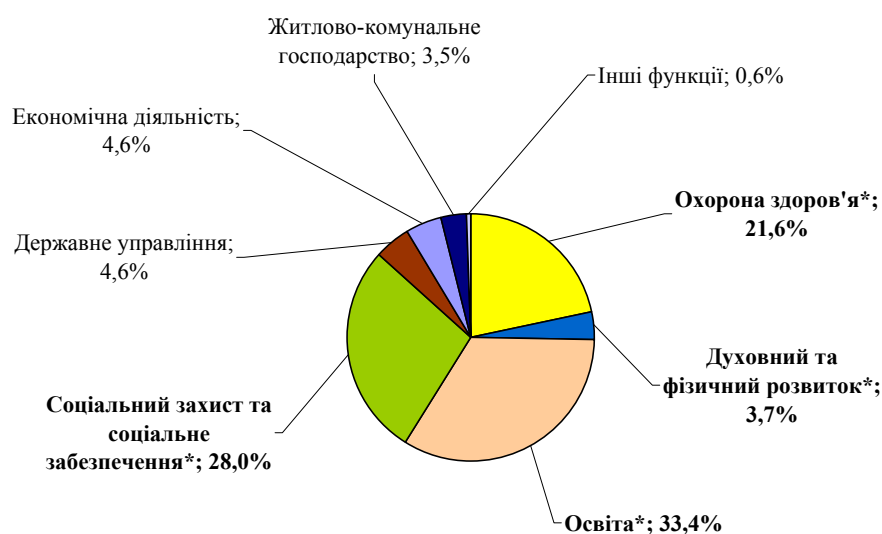
Діаграма 20

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за травень 2015 року

Діаграма 21

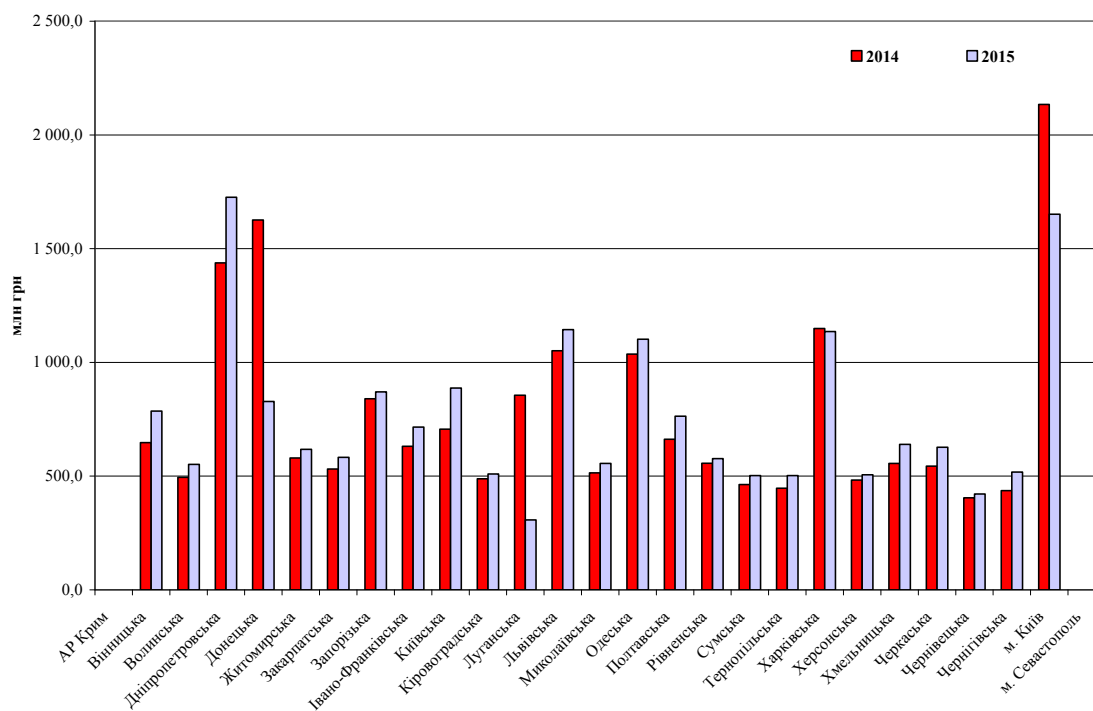
Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за травень 2015 року

* Видатки на соціально-культурну сферу - 86,7%

Діаграма 22

Регіональний розподіл видатків місцевих бюджетів за травень 2014–2015 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за травень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

